

Tartalom

1-2-3. oldal

A 2013. márciusi-áprilisi árvíz
hidrológiai összefoglalója

3-4-5. oldal

A 2013. évi árvíz

5-6. oldal

Hortobágy-Berettyó Árvízkapu

6-7-8-9. oldal

AZ ÁRVÍZRÓL EGY KICSIT
MÁSKÉNT...

9-10. oldal

Belvízi elöntések

11-12. oldal

A Műszaki Biztonsági Szolgálat
munkája a belvízvédekezésben

13-14. oldal

Vízminőségi kárelhárítás
a Malomzug-Décsipusztai-
főcsatornán

14-15. oldal

Közfoglalkoztatottak az országos
mintaprogramokban

15. oldal

Mobilgát épül Szentendrén

15-16. oldal

Pályázati hírek

17-18. oldal

Befejeződött a KEOP-2.2.2 szá-
mú „A Víz Keretirányelv végrehaj-
tásához kapcsolódó monitoring
rendszerek fejlesztése”
című országos projekt

18-19-20-21-22-23. oldal

VÍZ VILÁGNAPI
RENDEZVÉNYEK

23. oldal

Hetvenfős mezőny gyűlt össze
az idei Gyöngyösi Lázár
Sakkversenyen Gyulán

24. oldal

Környezet és Természetvédő
Szervezetek Országos
Találkozója Gödöllő

25. oldal

A 2013. márciusi-áprilisi árvíz hidrológiai összefoglalója

A 2013. évi márciusi-áprilisi árvíz egyik jellemzője az volt, hogy a folyamatosnak mondható csapadéktevékenység (és a közben olvadó hótakaró) hatására kisebb-nagyobb árhullámok indultak el a Körösök romániai szakaszain, amelyek magyar területen több tetőző értéket produkáltak, illetve különösen a Körösök alsó szakaszán egymásra halmozódtak.

Míg a Fehér-, Fekete- és Kettős-Körös mentén a kialakult legmagasabb vízszintek a valaha kialakult 25-30. legmagasabb szintet jelentették (Antnál 824 cm-rel alakult ki a fő tetőzés április 2.-án), addig a Hármas-Körösön a történelmi rangsor 5. legmagasabb árvízszintje vonult le (Gyomán 851 cm-es tetőzés volt április 9.-én). Különösen magas vízállás alakult ki a Hortobágy-Berettyón a mezőtúri Árvízkapunál, ahol minden idők 2. legnagyobb vízállása ellen kellett védekezni. Itt a tetőző érték 758 cm volt április 13.-án.

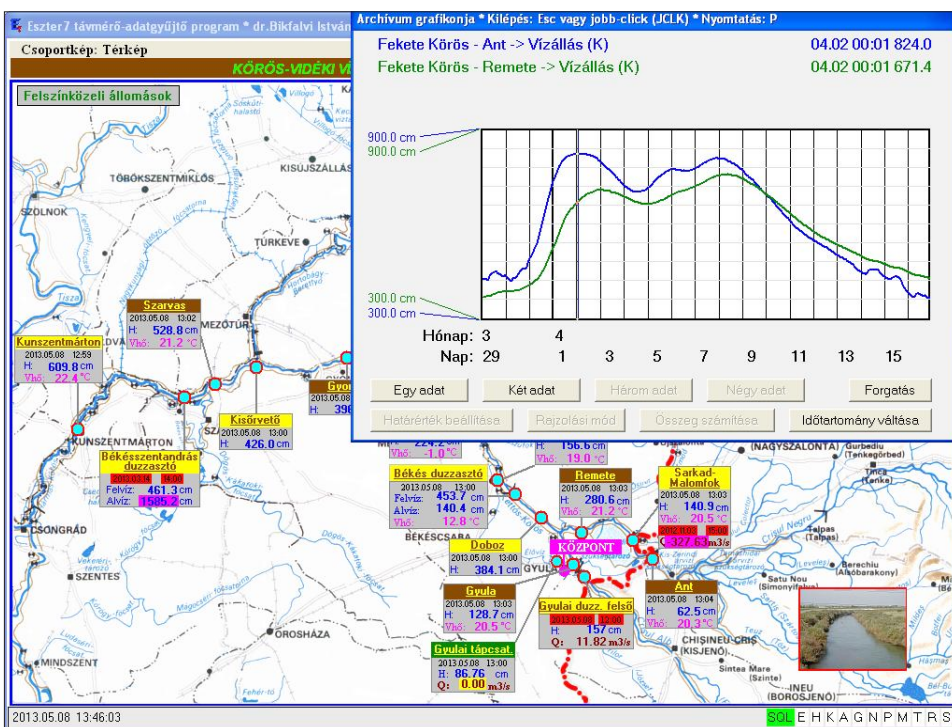
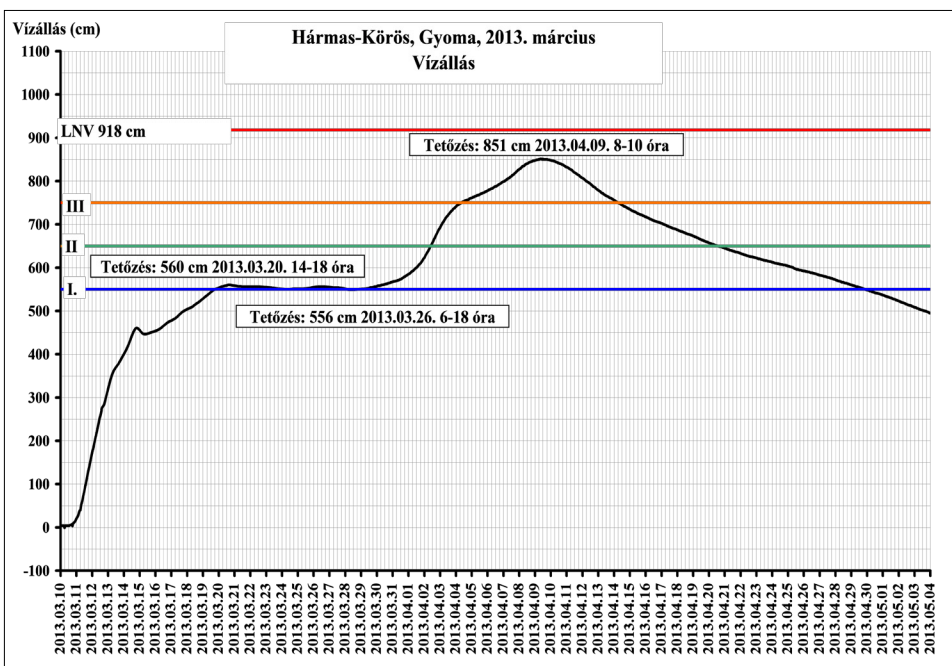
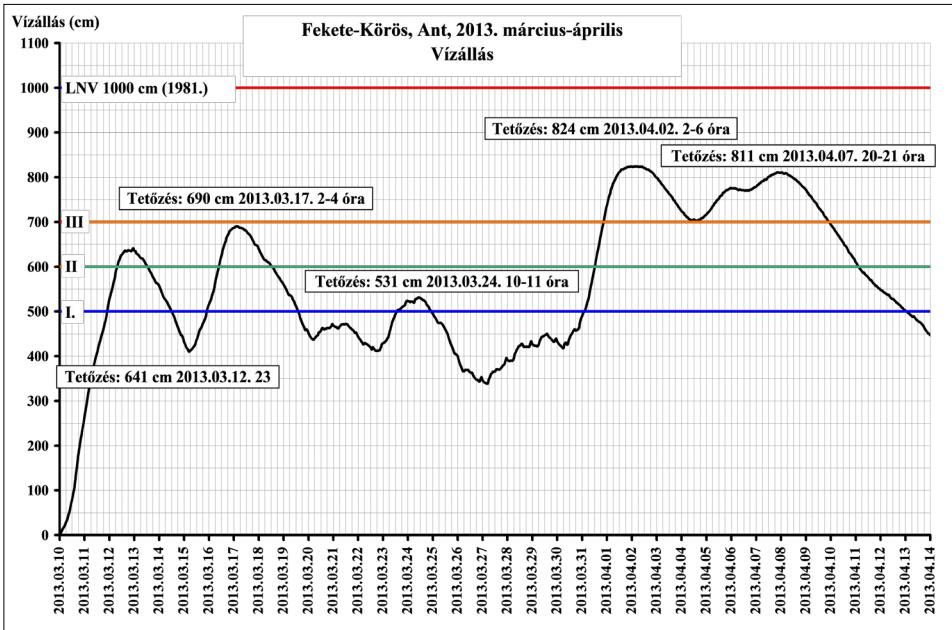
A sorozatosan érkező mediterrán ciklonok hatására a 2013. márciusi csapadékössze-

gek a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén nagyon nagyok, általában a sokéves átlag négyszeresét meghaladóak voltak. Román területen a biharfüredi állomáson márc. 1 és ápr. 15. között 391 mm csapadék hullott, ami csaknem negyede az egész évben szokásos csapadékmenyiségnek.

Míg román oldalon több tározó is üzembe lépett, addig magyar területen árvízi szükségtározó üzembe helyezését a kialakult árvízi helyzet nem tette szükségessé.

A Hármas-Körös és a Tisza kölcsönösen visszaduzzasztotta egymást. A Hortobágy-Berettyó torkolatánál gyakorlatilag folytonosan emelkedett a vízállás, és az Árvízkapunál április 4-én elérte a III. foknak megfelelő 700 cm-t. Ennek megfelelően az OVF és a három érintett Vízügyi Igazgatóság döntött az Árvízkapu bezárásáról, az Ágotai vészlezáromú betétpallós elzárásáról és a Hortobágyon érkező víz szükségtározásáról, a Hortobágy-Berettyón

Folytatás a 2. oldalon →

A vízrajzi távmérőrendszer központi vezérlő szoftverének egyik képernyője

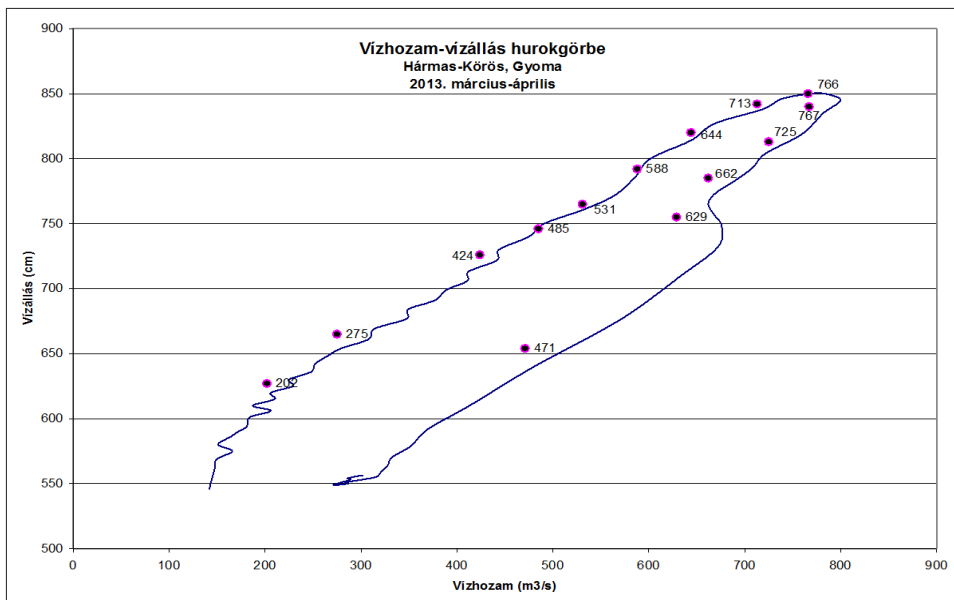
a Hármas-Körös töltésénél nagy kapacitású áttemelő provizórium telepítéséről. Mivel a Hármas-Körösön volt elegendő felszínéses Öcsödig, intézkedések történtek a Nagykunsági főcsatorna Keleti és Nyugati ágának vízszállító kapacitását kihasználva, a Túrkeve-Öcsöd gravitációs vízátvezetés előkészítésére is. A tett intézkedésekkel 750 cm alatt, 57 millió m³ zárások közötti vízmenynységnél sikerült stabilizálni a Hortobágy-Berettyó Árvízkapu felső vízállását, mindaddig, míg a Hármas-Körös árhullámának apadó ága április 13-án lehetővé tette az Árvízkapu nyitását. Ezután még majdnem egy hónapba telt az Ágota felett tározott víz levezetése, és a töltés-nyitások helyreállítása.

Az árvíz során jól vizsgázott a vízrajzi távmérőrendszer. Elmondható, hogy ez volt igazából az első olyan árvíz, amikor a vízállás adatok túlnyomó részét – egyes állomások esetében óránkénti gyakorisággal - a távmérőrendszer állomásai szolgáltatják a teljes árvízi időszakban. Ez jelenleg a 30 db felszíni állomásunkból 23 db állomást jelent, jól vizsgáztak a nemrég átadott sebeskörös távjelző állomások is Újirásnál és Fokihídnál.

Szintén jól vizsgáztak a vízhozammérések végrehajtásához pályázati forrásokból beszerzett ADCP mérőeszközök. Ezek segítségével mind az ár- mind pedig a belvízi mérések darabszámát növelni tudtuk idegen mérőcsoportok igénybevétele nélkül. Összesen 81 db mérésre került sor az árvíz során folyóinkon 10 db szelvényben, valamint 19 db belvizes mérést is végrehajtottunk. A mérések egyik fontos eredménye az árvízi hurokgörbék kimérése, ezáltal a vízszállítás összefüggéseinek pontos megismerése. Számításaink eredményeképpen megállapítható, hogy az árvíz által szállított teljes víztömeg mintegy 1,65 milliárd m³ volt, ami alig marad el a Balaton középvízállásához tartozó megközelítőleg 2 milliárd m³-es víztömegtől.

Megállapítható hogy az árvizek levezetése, a belvizek kezelése, különös tekintettel a Hortobágy-Berettyón kialakult rendkívülinek mondható helyzetnek az irányítása jól kézben tartott volt. Ehhez nagy segítséget nyújtottak a rendszeres hidrometeorológiai tájékoztatók és előrejelzések, amelyeket az igazgatóság Hidrometeorológiai Szak-

Folytatás a 3. oldalon →

Az ábrán folyamatos vonal szemlélteti a jelenleg érvényes vízhozamösszefüggés által meghatározott vízhozamokat, míg a pontok a mostani árvíz során mért értékeket mutatják.

Kiss Attila

A 2013. évi árvíz

A Kettős-Körös Békésnél
(Fotó: Vécsei Csaba - Kvasz UL szakosztály)

2012-ben szűkmarkúan mérte a csapadékot a természet: a sokévi átlaghoz képest 106,4 mm éves csapadékhiány alakult ki az év végére. Ez a helyzet előrevetítette a tavaszi nagycsapadékok valószínű jelentkezését. A Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjén mérsékelt, 20-30 cm vastagságú hótakaró alakult ki, vagyis nem annyira a hóolvadás, hanem az esetleges esők jelentették az árvízi helyzet kockázati tényezőjét.

A vízgyűjtőn március 7-10 között átvonult mediterrán jellegű ciklonrendszerből több hullámban jelentős csapadék - szinte teljes egészében eső - hullott. A 4 napos csapadékösszeg Biharfüreden 111,6 mm volt, melyből 86 mm volt a 9-10-i mennyiség.

Ezután március 12-15-e között egy újabb nagycsapadékot hozó periódus következett, ezúttal azonban az egész vízrendszer területén jelentős mennyiségben, egyenletesnek mondható területi eloszlással esett az eső. A csapadék vége hóba fordult, és erős lehűlés következett be.

Ebből a csapadékhullámból 15-ére mindegyik folyóágon árhullámok alakultak ki. Ezek közül ismét a Fekete-Körösé volt a legjelentősebb. Az újabb árhullámok ráfutottak az előzőek apadó ágára. A magyarországi folyószakaszokon az országhatár közelében az előzőeknél magasabbak lettek

a tetőző vízállások. Az alsó folyószakaszokon lassan, folytonosan növekvő vízállások formájában mutatkozott meg az egymásra halmozódás, az apadó ág nem is jött létre.

A csapadékból a Körösökön árhullámok, a Berettyón kisebb vízszint-emelkedések keletkeztek. Az árhullámok közül csak a Fekete-Körösé haladta meg az I. fokú (majd a II. fokú) árvízvédelmi készütségi szintet az Ant-i vízmércénél. Az árhullám vízutánpótlását a hegyekben az éjszakai fagyok szakaszták, csökkentették.

A Sebes-Körösön lévő energetikai célú tározórendszerből rendszeressé vált a kisebb árhullám-szerű vízeresztés, ami összességében az időszak végéig fennmaradt, és jelentős mértékben hozzájárult az alsó folyószakaszok vízviszonyainak alakulásához.

Kétnapos szünet után 18-19-én ismét jelentős csapadékot adó ciklon érte el a vízrendszert, néhány helyen 30 mm körüli csapadékösszeggel. Ennek egy része azonban a vízgyűjtő magasan fekvő területein hóban tározódott, így belőle csak kisebb vízszint-emelkedések keletkeztek. Az alsó folyószakaszokon tovább folytatódott a vízszintek nagyon lassú emelkedése. A folyó vízszintje az I. fokú árvízvédelmi készütségi szint felett néhány cm-rel stabilizálódott.

A Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjén létrejött átmeneti hó-felhalmazódásokból a csapadékban szegény napokon is jelentős olvadékvíz-utánpótlás érkezett.

A Körösökön érkező árhullám miatt a Fekete-Körös védvonalain március 12-én 06:00 órakor I. fokú, majd március 12-én 8:00-kor II. fokú árvízvédelmi készütséget rendeltünk el. A folyó tetőzése és gyors apadása következtében a készütséget március 13-án 14:00 órakor a készütséget I. fokra mérsékeltük, majd március 14-én 14:00-kor megszüntettük. A Fekete-Körös átmeneti apadását március 16-án visszaáradás követte, emiatt 16-án reggel 6:00-kor I. fokú-, majd 10:00-kor már II. fokú készütséget rendeltünk el.

A készütséget március 19-én 20:00-kor megszüntettük.

A Fehér-Körösön március 17-én 10:00 órakor rendeltünk el

Folytatás a 5. oldalon →

I. fokú árvízvédelmi készütséget, amelyet március 20-án 02:00-ig tartottuk fenn.

Az árhullám tovább vonulásának megfelelően a Kettős-Körös védvonalain március 17-én 02:00 órától rendeltünk el I. fokú árvízvédelmi készütséget, amit március 18-án 08:00-kor II. fokra növeltük. A folyó apadásának megfelelően az árvízvédelmi készütséget március 21-én 06:00-kor szüntettük meg.

A Hármas-Körös folyón március 20-án 06:00-kor rendeltük el az I. fokú árvízvédelmi készütséget. A folyó várható apadására tekintettel a készütséget március 21-én 18:00-kor megszüntettük.

A készütségben lévő védvonalakon figyelőszolgálat felügyelte a védművek állapotát. Beavatkozásra nem volt szükség, károk nem keletkeztek.

Alig múlt el néhány nap, újabb csapadékok hullottak a hegy- és dombvidéki vízgyűjtőre. Március 26. és április 15. között szinte minden nap esett több-kevesebb eső. A következő táblázat bemutatja néhány mérőállomás 03.26-04.15. közötti összesített csapadékát:

Mérőállomás	Csapadékösszeg [mm]
Stei (Vaskohsziklás)	62,9
Stina de Vale (Biharfüred)	178,5
Vladeasa (Vigyázó)	79,9
Gurahont (Honctő)	88,5

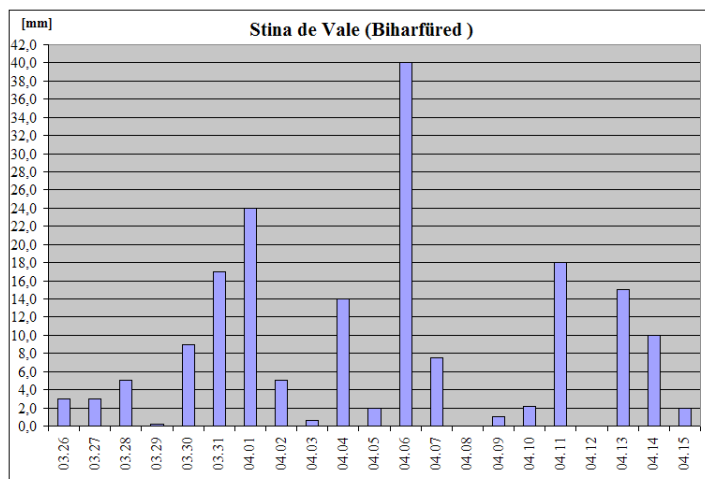
A csapadéktevékenység jellemzően négy szakaszra osztható:

- 1.) március 26-március 28.
- 2.) március 30-április 01.
- 3.) április 04-április 07.
- 4.) április 11-április 14.

A fenti időszakokra vonatkozó csapadékok részösszegei:

Mérőállomás	Időszakonkénti csapadék részösszeg [mm]			
	03.26-03.28.	03.30-04.01.	04.04.-04.07.	04.11.-04.14.
Stei (Vaskohsziklás)	16,0	28,0	10,4	4,0
Stina de Vale (Biharfüred)	11,0	50,0	63,5	43,0
Vladeasa (Vigyázó)	13,0	29,4	25,7	8,0
Gurahont (Honctő)	19,1	14,2	31,6	13,0

A biharfüredi adatok grafikonja:

A területi átlagban ugyan nem szélsőséges, ám mégiscsak jelentős és hosszú ideig - mintegy három hétig - tartó csapadéktevékenység következtében tartós árvízi helyzet alakult ki a Körösök vízrendszerében.

Az árvízi perióduson belül először a Fekete-Körösön kellett készütséget elrendelni, mely március 30-án történt meg. Az

A védvonalak készütségi adatai:

Árvízvédelmi vonal neve	Készütség időtartama (óra)			
	I.	II.	III.	Össz.
Hármas-Körös bp.1 - 3. őrzárás	234	604	12	850
Hármas-Körös bp 4 - 7. őrzárás	266	200	238	704
Kettős-Körös bp.	120	81	219	420
Fehér-Körös bp.	72	128	112	312
Hármas-Körös jp.	266	200	238	704
Kettős-Körös jp.	120	81	219	420
Fekete-Körös jp.	76	48	218	342
Fekete-Körös bp.	76	48	218	342
Fehér-Körös jp.	72	128	112	312
Hortobágy-Berettyó bp	166	142	316	624
Sebes-Körös jp.	212	138	258	608
Berettyó jp.	212	172	190	574
Sebes-Körös bp. 1 - 3. őrzárás	212	138	258	608

A hosszú, ám a megnövekedett hidrográd ellenére nem túl nagy vízterheléssel járó árhullám alatt nem jelentkeztek veszélyes, beavatkozást igénylő árvízi jelenségek. A mögöttünk hagyott, száraz periódus és a csapadékbőség együttes jelentkezése eredményezett ugyan néhány meglepő jelenséget:

- a Fekete-Körös bp. 17+710 tkm környezetében a mentett oldali, igen lapos 1:4 hajlású részü a tetőző árvízszint feletti magasságú felázást mutatott,
- a vízterhelés nélkül álló Fekete-Fehér-Körös közötti lokalizációs töltés 8+420-8+450 tkm közötti jp.-i és a 9+170-9+200 tkm közötti bp.-i szakaszain rézsűcsúszások következtek be.

Az esők hatására feláztak a töltéskoronák. Több szivattyútelep csak töltésen közelíthető meg árvízi időszakban. Ennek eredményeként járhatatlan koronák alakultak ki pl. a Vámoszug, Ecsefalva, Fokköz, Csurgó térségében. Ugyanakkor az is tény, hogy ha tényleges védekezést kellett volna végrehajtanunk védvonalainkon, akkor sok helyen nagy valószínűséggel vízi, illetve légi szállítással tudtuk volna csak megoldani feladatainkat. Jelen árvíz esetében a Hortobágy-Berettyó kerülhetett volna kritikus helyzetbe, ha a töltések védképessége bármilyen okból erősítésre szorult volna. A jövőben kiemelt prioritásként kell kezelni a védvonalak minden körülmények közötti megközelíthetőségének biztosítását.

Az árvíz alkalmával jól vizsgáztak a töltéseket víztelenítő szivárgórendszerek. Ilyenek találhatóak a Hármas-Körös bal parti védvonalon Kisörvetőnél, Endrőd térségében, illetve a Hortobágy-Berettyó Mezőtúr belterületi szakaszán. Ez utóbbi szivárgók víztelenítése 2011. óta automata üzemirányítással történik.

Folytatás a 5. oldalon →

A legnagyobb veszélyeztetettség a Hortobágy-Berettyó mentén alakult ki, mert a belvízkárok elkerülése miatt működtetni kellett a folyóba emelő szivattyútelepeket, ugyanakkor a Hármaskörös kisörvetői 809 cm-es tetőző vízszintje - ha nem is volt rendkívüli, de - meghaladta a Hortobágy-Berettyón tolerálható mértéket. Emiatt szükségessé vált a lezárt Árvízkapu mögötti folyószakasz egyensúlyának torkolati szivattyúzással, vízátervezéssel és a Nagyiváni szűkítőüzembe helyezésével való biztosítása. A torkolatnál eddig soha be nem üzemelt, 18 m³/s összteljesítményű szivattyúzás zajlott. 36 szivattyú együttes üzeme, valamint Ágotánál további 3,0 m³/s Nagyiváni tározóba emelt víz és a Nagykunsági főcsatorna Keleti ágon a Hármaskörös öcsödi szakaszába gravitációsan elvezetett további, 5,0 m³/s körüli vízhozam eredményeként sikerült stabil és megnyugtató árvízi helyzetet fenntartani a folyó védvonalai mentén.

A készültség megszűnését követően mintegy 72 millió Ft helyreállítási igény lépett fel, melyből 32 millió Ft értékű már megvalósult, 9 millió Ft értékű munka a közeli jövőben

A Kettős- és a Sebes-Körös találkozási pontja
(Fotó: Vécsei Csaba - Kvasz UL szakosztály)

fog megvalósulni, 31 millió Ft-nyi munka pedig engedélyezés alatt van.

Kisházi Péter Konrád

Hortobágy-Berettyó Árvízkapu

Hortobágy-Berettyó, Árvízkapu

24 egységes provizórium munka közben

A Körösökön kialakult árvízvédelmi helyzet szükségessé tette a Hortobágy-Berettyó torkolati műtárgyának zárását, melyre 2013. április 4-én 11.30-kor került sor, a Hármaskörös 702 cm, illetve Hortobágy-Berettyó 701 cm-es vízállása mellett. A műtárgy bezárására azért volt szükség, mert a Hármaskörös áradásának üteme meghaladta Hortobágy-Berettyóét, emiatt indokolatlanul megnőtt a Hortobágy-Berettyó mellett élő és védett értékek árvízi fenyegetettsége.

A feladat végrehajtását a Szolnoki Búvár Kft. búvárai segítették, a kapu zárását megelőzően felülvizsgálták a fenékküszöböt és a kapu sugarában lévő területet, majd a felgyülemlett hordalékot, kagylókat nagynyomású vízszugárral kimosatták, és minden a zárást akadályozó gallyat, követ eltávolítottak. A kapu bezárását követően ellenőrizték az esetleges szivárgásokat, amelyet nem tapasztaltak, majd felülvizsgálták és kitisztították az árvízkapu ideiglenes elzárás betétgerendáinak helyét, ezek után megtörtént a betétgerendák behelyezése, 707 cm-es Hortobágy-Berettyó és 708 cm-es Hármaskörös vízállás mellett.

A Hortobágy-Berettyó árvízi helyzete, a Hármaskörös magas vízállása

Folytatás a 6. oldalon →

és az Árvízkapu tartós bezárása miatt, indokoltá tette a torkolatnál 24 egységből álló (12 m³/s összteljesítményű) szivattyú provizórium telepítését, melynek üzemeltetése (2013. április 6. 12 órától) biztosította az árvízzel egyidejű belvizek levezetését, és az árvízi veszélyeztetettség csökkentését a főcsatorna menti töltéseken.

Az árvízkapui provizóriumhoz a tartósan magas vízállások miatt, további 6+6 szivattyú egység telepítése történt a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság részéről. 2013. április 9-én 5.00 órától teljes kapacitású üzemelés mellett, a provizórium összteljesítménye 18 m³/s-ra növekedett.

A provizóriumok üzemeltetésére 2013. április 12. napjáig volt szük-

6+6 szivattyú egység

ség, majd a szivattyúk leállítását 753 cm Hortobágy-Berettyó és 751 cm követően megtörtént az ideiglenes Hármas-Körös vízállásnál az Ár-elzárás betétgerendáinak elbontása, vízkapu nyitása. ill. 2013. április 13-án 8:10 perckor

Reményi Zoltán

AZ ÁRVÍZRŐL EGY KICSIT MÁSKÉNT...

Első árvízvédekezésem, avagy – „Nagy aszály után, nagy árvíz jön”

Seprenyi Nóra Jolán - (újonc) központi árvizes ügyeletes

Furcsán hangzik, hogy nagyon vártam az első árvizet, de bevallom kíváncsi voltam, mi folyik házon belül és kívül a sok víz mellett. Milyen élesben a védekezés.

Egy kedves és igen sok árvizet megélt bácsika azt mondta nekem, hogy „Nagy aszály után, nagy árvíz jön” úgy vélem, hasznos kis bölcselet ez.

Árvizes pályafutásomat központi ügyeletesként úgy kezdtem meg március 14-én, hogy aznap rögtön le is fújtuk az árvízi készültséget. Persze nem úsztam meg ennyivel, a második felvonásra nem kellett sokáig várnom, csupán néhány napot és máris, mint újonc éjszakai ügyeletes egy nagy halom új feladattal álltam szemben

egyedül. Első éjszakai ügyeletemet igazi „mélyvízbe dobásnak” éltem meg. Szerencsére két tapasztalt ügyeletes társam: Szabóné Wiszt Marika és Hack Ferenc személyében segítőkre találtam. Marikával eltöltött közös, betanulós éjszakai ügyelet egy élmény volt számomra és reményt adott, hogy odafigyeléssel, némi feladatszerzéssel és gyakorlással – több évtizednyi tapasztalattal a háta mögött – az ügyeletesi feladatok is megoldhatók. A nappali ügyeletek gyorsan elteltek, de sokszor úgy éreztem ki sem látszom a tennivalókból. A speciális beosztásnak köszönhetően (magoncok nappalra, profik éjszakára voltak vezényelve) szinte mindig Nagy Sándor ügyeletes vezetővel voltam ügyeletben. Ezt az állandóságot kiaknázva gyorsan összerázódtunk és a segítségével egyre gördülékenyebben oldottam meg a napi feladatokat. A jövőben jó lenne egyszer előben is – a gátokról – figyelemmel kísérni és megtapasztalni egy védekezést és igazi árvíz tapasztalatokat szerezni kint terepen (nemcsak Excel táblázatos formátumban szerkeszteni az észlelt árvízi jelenségeket).

Ha röviden kellene összefoglalnom az első élményeim, akkor rögtön a pörgés és a rengeteg feladat jutna az eszembe. Nagyon igyekeztem felvenni a ritmust, figyeltem, hogy mások hogyan oldják meg a feladatokat, egyszerrel próbáltam megfelelni a kihívásoknak. Remélem jól vizsgáztam (tanultam a sikerekből és a hibákból...), de gyanítom ez csak a következő árvízvédekezés derül majd ki.

Seprenyi Nóra Jolán

Műszaki irányítói feladatok a Fekete-Körösnél, avagy - „Nem könnyű percek ezek Kurucz Úr!”

Kurucz Máté - műszaki irányító

Bár első pár hónapos vízügyes ittlétem alatt még annyira nem, de végleges visszatérésemet követően egyre jobban érdekelt, hogy milyen lehet átélni egy árvizes védekezést. Az idősebbek ragyogó szemekkel meséltek, mikor kérdeztem őket a régi védekezésekről.

Sosem felejttem el 2013. március 12.-ét, mikor Kopcsák András felkeresett engem és Csiffári Nándort, hogy a Fekete-Körös Antnál készülségbe lépett és mi vagyunk a két műszakis az érintett szakaszon. A mondata befejeztével már meg is nyugodtam, tudtam hogy jó kezekben leszek. András és Nándor személyében is megfontolt, nagy tapasztalattal rendelkező intelligens kollégát ismerhettem meg, akiktől rengeteget tanulhatok. Hárman megbeszéltük a beosztást, mely szerint én leszek a nappalos. Az ügyeleti helyiség pedig a sitkai gátórház lesz, ahol Huszár Imre személyében a gátórt a Gyulai Szakasz mérnökségen eltöltött idő alatt személyesen is megismertem. Imre egy humoros, amolyan „laza csávó”, viszont a munkáját nagyon nagy szeretettel és pontossággal végzi, látszik rajta hogy a munkája az élete és őt idézve; ezzel „betyáru” meg is van elégedve.

A védelmi öltözetben megérkeztem Sarkad Sitkára, ahol a gátőr fogadott és megmutatta a szobámat. Megkaptam a műszaki irányítói szalagot és már indultunk is ki területre, megnéztem a szivattyútelepet és a Bárkás csatornát. Találkoztam a vízőrökkel, akik jelentették, hogy

nem észleltek semmilyen jelenséget, ezután aláírtam az ellenőrző papírjukat. A sitkai gátórzárast megismerve a malomfokot is meg kellett ismernem, hiszen addig tartott a területem. Mielőtt elindultam még odaszólt Imre hogy vegyek fel sapkát, mert úgy járok mint Láza Tibi, akinek „lefagyott” a füle mire odaért Malomfokra. Nevettem egy nagyot és elindultam. A malomfoki gátőr személyében megismerhettem Kölüs Norbertet, aki megmutatta a frissen átadott szivattyúházat és a szintén új gátórházat. Az első árhullám március 20-ig tartott, ez alatt megismerkedtem a területtel és az ellátandó feladattal, egy kezdőnek tökéletes árhullám volt.

Április 1-jén egy nagyobb árhullám érkezett harmadfokú készülséggel. A vízőrök egyre több helyen jelentettek szivárgásokat, melyeket személyesen is beazonosítottam. A vízőrök rendkívül nagy fegyellemmel végezték munkájukat, precízek és pontosak voltak, megvoltunk velük elégedve. A töltésnél voltak nagyobb vízzel elöntött területek, melyeket a vízőrök bevezettek az elvezető árkokba. A Fekete-Körös stabilan tartotta a harmadfokot, de szerencsére a töltés megfelelően ellenállt. A védekezés egészen április 13-ig tartott. Az utolsó napomat Sitkán sosem feledem, napsütéses időnk volt a Körös szépen apadt, gyönyörű környezet, hallottam ahogyan a madarak csiripelnek, majd Imre csak annyit mondott „Nem könnyű percek ezek Kurucz Úr!”, mely mondata azóta is megnevetet.

Két nap után április 15-én kaptam az újabb feladatot, hogy Megyeri László védelemvezető helyettes mellé beosztanak műszaki irányítónak az árvízkapuhoz éjszakai kiegészítőként. Másnap együtt mentünk ki, Molnár Attila az ottani gátőr megmutatta az árvízkaput és mesélt a területéről. Nekivágtam gyalog a terület bejárásának, de hamar beláttam, hogy 40 km-t nem nagyon tudok két lábon bejárni egy nap alatt. Másnap Lacival mentünk végig a töltésen kocsival. Azelőtt még nem jártam ezen a szakaszon, örültem neki hogy ide is eljutottam. Közben a napok szaladtak, az eső elállt a nap kisütött. Az árvízvédelmi helyzet rohamosan javult, míg 2013. április 23-án a védekezést itt is lefűjték, így számomra is véget ért az első árvízem.

Kurucz Máté

Munka közben Mezőtúron

Árvízi védekezés PR szemszögből, avagy egy PR-os első árvízvédekezése

A 2013-as árvíz a Belügyminisztérium irányítása alatt ért bennünket, így az általuk előírt és elvárt sajtórendnek megfelelően kellett a tájékoztatási feladatokat ellátnunk. Na ez annyira nem is volt szokatlan, hiszen én már e rend szerint kezdtem el a munkámat az igazgatóságnál, az előző időszakot nem ismerve. Annál szokatlanabb és új volt maga az árvíz és a Tájékoztatási Szakcsoport munkája, hozzáteszem nem csak nekem, hanem a

Folytatás a 8. oldalon →

szakcsoport tagjainak, hiszen nagy százalékban voltunk olyanok, akik nemhogy árvizet, de tájékoztatási szakcsoportot sem láttak még. Így hogy Kisházi Péter Konrád központi védelemvezető-helyettes szavaival éljek, még jó, hogy volt március elején egy kis „gyakorló árvíz”, amikor is begyakorolhattuk, nem túl éles helyzetben a tennivalóinkat. Így aztán mikor megérkezett az „igazi” árvíz, már szinte rutinszerűen tettük a dolgunkat.

Készültek a tájékoztatók, egyre hosszabban, egyre részletesebben, hogy lehetőség szerint mindenről érhető információval szolgáljanak, és egyre nőtt és nőtt a média érdeklődése irányunkban, ha fokozatokban gondolkodom, akkor elég gyorsan „rendkívüli” fokozatba lépett, - mármint az érdeklődés, szerencsére a Körösök, „csak” III. fokban maradtak.

A komoly médiaérdeklődés miatt, egy idő után már kevésnek bizonyult a tájékoztatók kiadása és a különböző interjúk megszervezése, elérkezett a szervezett sajtótájékoztatók tartásának ideje is. Elsőként az árvízkapu zárása adott okot egy helyben tartott sajtótájékoztató megszervezésére. Mivel az árvízkapu nincs túl könnyen megközelíthető helyen, igyekeztünk GPS koordináták segítségével könnyebben elérhetővé tenni az érdeklődők számára, de közben azért felmerült a kérdés bennünk, hogy vajon hány forgatócsoport bolyong a pusztában a megfelelő koordinátát keresve. Na, nem kellett őket féltetnünk, hiszen nemcsak hogy odataláltak, de egyik „kedvenc” helyükké is vált az árvízkapu, így aztán az árvíz ideje alatt ezen a helyszínen „telepített sajtószóvivőnk” is volt Markó István központi védelemvezető-helyettes személyében, aki egész nap készen állt az újságírói kérdések megválaszolására.

Térjünk egy kicsit vissza az Árvízkapu zárására. A sajtómeghívó megküldése után záporoztak a kérdések felénk, picit valószínűleg riasztó volt a bejelentés, mindenki szenzációt sejtett mögötte, olyan tévéstábok kezdtek érdeklődni irántunk, akikről nem gondoltuk, hogy bármit is tudnának kezdeni egy árvizes témával. Ilyen volt például az Angi jelenti című műsor főszerkesztője Zámboreszki Ákos. Az M1-en futó sorozatban Angi, a riporter, a civilek kíváncsiságával látogat el ismert helyek-

Angi és a stáb, amint Bak Sándor igazgató úrral készülnek „besétálni” az áradó Hármaskörösbe

re, tudósít eseményekről, - hát az árvíz az ő műsorfolyamukban sem volt egy átlagos forgatási helyszín.

Angi és a bűvár

Ez bizonyos szempontból igazgatóságunk számára is nagyon jó volt, hiszen ha Bak Sándor igazgató urat idézem: hogyan tudnának a vízügyek saját akaratukból 25 perce bekerülni a közmédiába egy olyan témával, amely rávilágít arra, hogy milyen körülmények között dolgoznak kollégáink az árvíz alkalmával, milyen nehézségekkel állnak szemben a mindennapi munkájuk során. Aki a műsorral kapcsolatban többre is kíváncsi az gépelje be internetes keresőjébe az „Angi a gáton” címet, és az MTV videótárából máris megnézheti az adást.

Aztán volt olyan telefonhívás, amitől meg is ijedtem egy kicsit, mikor is a Hír TV riportere Kisléghi-Nagy Rudolf hívott fel, bemutatkozott és azt mondta nekem, hogy ő a Riasztás című műsor szerkesztője, ami katasztrófákkal és bűntényekkel foglalkozik, első reakcióm az volt, hogy hál’ istennek mi egyikkel sem szolgálhatunk, de akkor mégis miben segíthetünk? Természetesen aztán ők is forgattak nálunk, ha nem is katasztrófát, hanem egy olyan helyzetet, amikor is a természet erejét a gátak és szakembereink tartották kezükben.

És ezután jött még csak a provizóriumok telepítése az Árvízkapuhoz, Hortobágy-Berettyó folyó mezőtúri hídjához vezető hullámtéri útszakasz töltésének mintegy 60 méteres szakaszon történő hullámverés elleni fóliás bevédése. Eközben állandó tudósítónk volt Maja Lilla az MTVA képviseletében, aki minden nap többször is előben jelentkezett be a Körösök-vidékéről, lényeges volt, hogy mindig éppen aktuális információkkal lássuk el, hiszen az MTVA híradóiban futó „Árvízi Híradó” állandó szereplőjeként nagyon fontos volt, hogy hitelesen tájékoztassa a lakosságot.

Innentől kezdve nem volt megállás, hiszen szinte nem volt olyan médium Magyarországon, aki ne jött volna el a Körösök-vidékére és ne forgatott volna anyagot a híradók számára, ne készített volna interjút az írott sajtó számára.

Igyekeztünk állni a rohamot. Kollégáink a szakaszokon

Maja Lilla élőben Mezőtúrról

folyamatos interjúalanyok voltak, ezúton is köszönöm, hogy az egyébként nagy odafigyelést igénylő munkájuk közben segítettek abban, hogy a médiát folyamatosan és hitelesen tájékoztassuk az aktuális eseményekről.

Eközben mi is belelkesedtük, hiszen annyi, de annyiféleképpen köszönt vissza az árvíz a tévéből, szeretttük volna

mindezt a saját szemszögünkéből is megjeleníteni. Bátai Gergely kollégám, aki szintén újonc igazgatóságunknál és nemrég került a Titkárság kötelékébe a nyugdíjba vonult Szilági Ferenc kollégánk helyére, komoly filmes ambíciókkal rendelkezik. Elsőként az Fehér-Körösön levonuló árvíz vízszintemelkedéséről készített egy érdekes videót, ezen ötlet továbbfejlesztése volt a KÖVIZIG Híradó 1-es és 2-es kiadása, mely összefoglalja az árvízi főbb történéseket. Ezen filmösszefoglalók kikerültek honlapunkra, ahol bárki – ilyen formában is – tájékozódhatott az aktuális eseményekről. Aki esetleg nem látta ezen filmeket, megtalálja honlapunkon (www.kovizig.hu) az Árvízvédelem/Árvízi Híradó 2013. menüpont alatt.

Rengeteg dologról tudnék írni még, de azt hiszem már ennyi is bőven elég ahhoz, hogy egy kicsit a PR-os oldaláról is megismerhessék az „árvízet”, a védekezés alatt történt események picit talán néha „bulváros” oldalát is.

Pozsárné Kaczkó Zita

Belvízi elöntések

Szántóföldek víz alatt
(Fotó: Vécsei Csaba - Kvasz UL szakosztály)

A 2012-es aszályos esztendő után 2013. január és a február hónapja csapadékosabbak voltak az átlagnál, mely talajtelítettséget idézett elő. A március hónapban lehullott csapadék több mint négyszerese volt a sokéves átlagnak. Jelentős lefolyások indultak meg a területeken, melyek a főcsatornában összegyülekezve szivattyútelepi üzemelést tettek szükségessé.

A szivattyúzási igények folyamatosan növekedtek, április első dekádjában érte el a maximumot, amikor is 6 szakaszon III. fokú, 4 szakaszon II. fokú készültség volt érvényben.

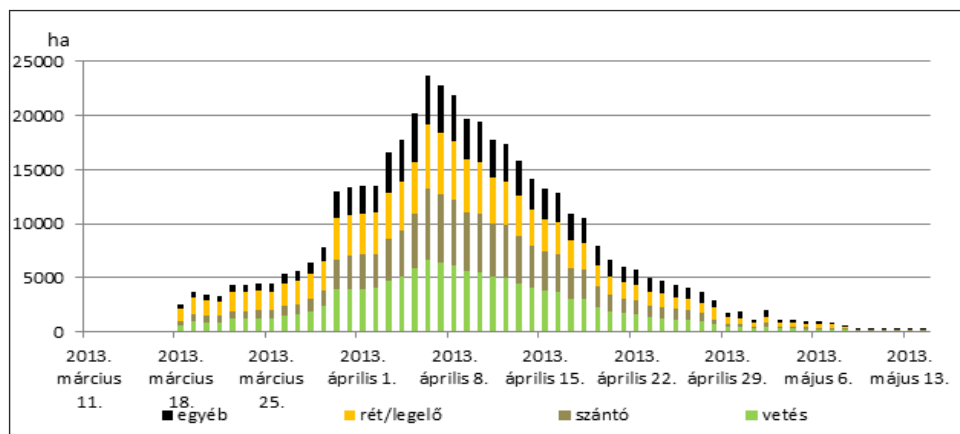
Az időszak legnagyobb elöntése április 6-án került regisztrálásra. Ekkor 23 675 ha volt víz alatt, melyből 6675 ha vetés, 6620 ha szántó.

A védelmi periódus kezdetén összesen két szivattyútelep üzemelt nappali üzemrendben, a csapadékos időjárás hatására növekvő igények következtében, március 20-tól már folyamatosan több mint 10 telep üzemelt, március 31-től kezdve pedig egészen április 15-ig több mint 20 szivattyútelep ment 24 órás üzemrendben.

Április 7-8. között. 28 telep ment, ebből 27 szivattyútelep 24 órában üzemelt. A további csapadékos időjárás csak lassú ütemben engedte az üzemelés csökkentését.

A védekezési időszakban főbefogadóba emelt víz mennyisége meghaladta a 147 millió m³-t. Az egyszerre üzemelő legnagyobb kapacitás meghaladta a 100 m³/s-ot.

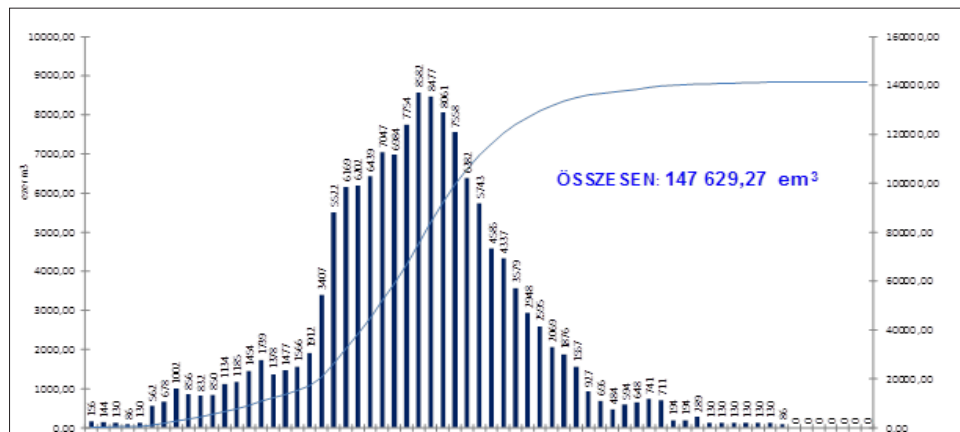
Folytatás a 10. oldalon ↪

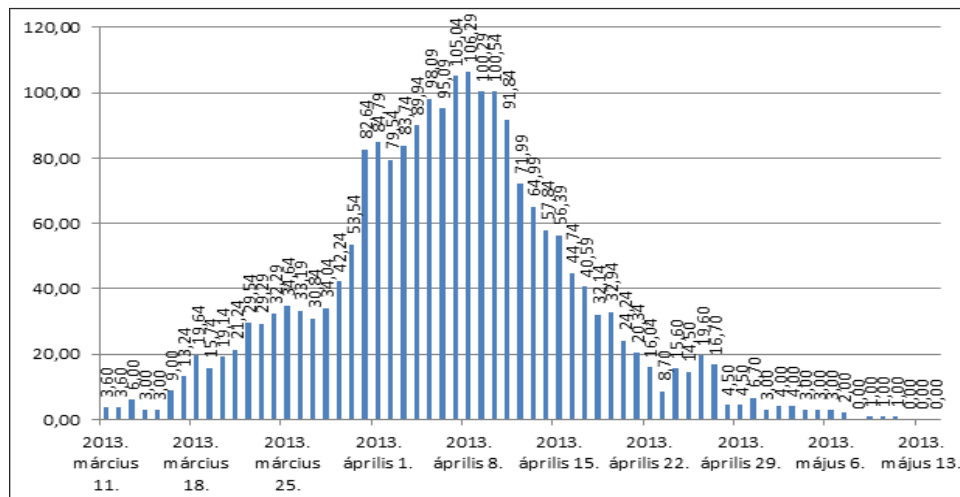
A belvízelöntések időbeni alakulása

Hajdani folyómedrek a szántóföldeken (Fotó: Vécsei Csaba - Kvasz UL szakosztály)

A védekezési időszakban főbefogadóba emelt víz mennyisége

Egy időben üzemelő szivattyútelepi kapacitások

Több szivattyútelepnél alakult ki olyan helyzet, hogy a folyamatosan üzemelő összes gépegység ellenére emelkedett a csatornában a víz szintje. Emiatt ezeken a helyeken kapacitásnövelés érdekében mobilszivattyús provizóriumot kellett kiépíteni a komolyabb belvízi előntés, illetve a csatornák kiöntésének megakadályozása érdekében.

Saját üzemeltetésű szivattyútelepeink közül a Békésszentandrási-, a Félhalmi- és a Büngödsdi telepek mellé kellett provizóriumot kiépíteni, előbbi esetben hat, utóbbi két esetben pedig két-két, egyaránt 0,5 m³/s teljesítményű mobilszivattyút, csővezetékeivel együtt.

Ezt megelőzően a Körös-Berettyó Vízgazdálkodási Társulat kérésére 1-1, 0,5 m³/s teljesítményű mobilszivattyút telepítettünk a társulat üzemeltetésében lévő Csurgói és Vámoszugi szivattyútelepek mellé, hasonló okokból.

Nagy számmal jelentkeztek szivattyútelepi meghibásodások, ez köszönhető volt annak, hogy a szivattyútelepek – néhány kivételtől eltekintve – 2011. év elején üzemeltek utoljára. A hibák nagyrészt a védekezés alatt kijavításra kerültek. Voltak olyan csatornaszakaszok, ahol a szivattyúzás hatására sem, vagy csak csekély mértékben csökkent a vízszint. Ezeken a helyeken szükséges volt a vízfolyásgátló akadályok eltávolítására. Összesen 8 csatornán 26 789 fm hosszban került sor ilyen jellegű munkavégzésre.

A védekezésben résztvevő legnagyobb létszám április 10-én került regisztrálásra, amikor is 290 fő folytatott belvízvédekezést. A szükséges létszám a saját állományon túl, a Bólem Kft-vel és a Békés Drénnel kötött szerződés alapján került biztosításra.

Bujdosó Szabolcs

A Műszaki Biztonsági Szolgálat munkája a belvízvédekezésben

Félhalmi provizórium

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén komolyabb belvízvédekezésre nem került sor a 2010. őszi – 2011. téli nagy belvív óta. Azóta ágazati és igazgatósági szinten is lényeges változások történtek. Emiatt új elvárásoknak kellett megfelelni olyan módon, hogy mind szervezeti, mind személyi változások sokasága történt az elmúlt két esztendőben, mely komoly kihívást jelentett a tavaszi belvízvédekezés során.

A márciusi és április eleji nagy csapadékok (márciusban 123,1 mm hullott a 28,2 mm-es átlaghoz képest) a korábbi, januári és februári, szintén átlag feletti csapadékok hatására lassan telítetté váló talaj felszínén előntéseket okoztak, az összegyülekezést követően pedig a belvízelvezető csatornák szállítottak egyre több vizet a befogadók felé.

A védekezési ciklus 2013. március 11-én kezdődött, amikor két szivattyútelep nappalos üzemben indult, és a következő 5 napban is csak 1-2 telep üzemelt. A március közepi kiterjedt csapadéktevékenység miatt nőtt a területen a belvízi előntés, emiatt pedig újabb belvízvédelmi szakaszokon kellett készülséget elrendelni, újabb szivattyútelepeket kellett beüzemelni, illetve egyre több telep ment folyamatos, éjjel-nappali üzemben.

Március 20-tól már folyamatosan több mint 10 telep üzemelt, március 31-től kezdve pedig egészen április 15-ig több mint 20 szivattyútelep dolgozott.

További érdekesség, hogy míg március 29-én csak két szivattyútelep üzemelt folyamatos üzemben, addig másnap már 12.

Április 6-8. között 28 telep működött, 7-8-án ebből 27 szivattyútelep 24 órában üzemelt.

A csapadéktevékenység fokozatos megszűnésével – kis eltolódással - az üzemelő szivattyútelepek száma is fokozatosan csökkent. 20 üzemelő telep alá április 16-án

mentünk, 10 alá pedig április 20-án. Mindkét említett nap azért is érdekes, mert egyszerre 5 telep üzemelése szűnt meg 24 órán belül.

Ezzel párhuzamosan több szivattyútelepnél alakult ki olyan helyzet, hogy a folyamatosan üzemelő összes gép egység ellenére emelkedett a csatornában a víz szintje. Emiatt ezeken a helyeken kapacitásnövelés érdekében mobilszivattyús provizóriumot kellett kiépíteni, hogy a komolyabb belvízi előntést, illetve a csatornák kiöntését megakadályozzuk.

Saját üzemeltetésű szivattyútelepeink közül a Békésszentandrás-, a Félhalmi- és a Büngösdi telepek mellé kellett provizóriumot kiépíteni, előbbi esetben hat, utóbbi két esetben pedig két-két, egyaránt 0,5 m³/s teljesítményű mobilszivattyút, csővezetékeivel együtt.

Ezt megelőzően a Körös-Berettyó Vízgazdálkodási Társulat kérésére 1-1, 0,5 m³/s teljesítményű mobil-

Büngösdi provizórium

szivattyút telepítettünk a társulat üzemeltetésében lévő Csurgói és Vámoszugi szivattyútelepek mellé, hasonló okokból.

Az egyes provizóriumok üzemelése, átemelt vízmennyisége:

Csurgó: március 31. – április 21. között 322 em³ átemelt vízmennyiség,

Büngösd: április 1. – április 20. között 1.058 em³ átemelt vízmennyiség,

Vámoszug: április 1. – április 10. között 257 em³ átemelt vízmennyiség,

Félhalom: április 4. – április 23. között 364 em³ átemelt vízmennyiség,

Békésszentandrás: április 6. – április 16. között 736 em³ átemelt vízmennyiség.

A védekezési létszám nagyjából igazodott az üzemelő szivattyútelepek és provizóriumok számához. A védekezés 4 fővel kezdődött, és 2 fővel fejeződött be. Ahogy sorban indultak a telepek, úgy növekedett a létszám, március 16-tól kezdve már éjszakai műszakban is dolgoztunk. Ekkor 20 fő vett részt a védekezésben, ezt követően 30, majd 24 órával később 70 fő védekezett, innen kezdődően idegen létszámra is szükség volt.

Március végén 2 nap alatt 74-ről 157 főre nőtt meg a védekezésben résztvevők száma, köszönhetően annak, hogy az üzemelő szivattyútelepek száma 17-ről 23-ra nőtt, miközben a telepek éjszakai műszakja 2-ről 16-ra emelkedett.

A stabil szivattyútelepek üzemelése során – létszámát tekintve – a csúcs április 10-én volt, ezen a napon 228-an dolgoztak az MBSZ koordinálása mellett a védekezésben. Ha provizóriumok üzemelését is hozzávesszük, akkor a csúcs április 8-án volt 276 fővel, ebben benne van az árvízkapui provizórium is, ami ugyan árvízvédekezésnek minősül, de az MBSZ végezte a telepítést és üzemeltetést.

Már korábban utalás történt az idegen munkaerő igénybe vételére. Az MBSZ állománya 43 fő, ez kevesebb, mint egyhatoda annak a létszámnak, amely napokon keresztül dolgozott április első dekádjában. A gépészek és segéd munkások egy része nyugdíjas, egy része külső cég (Bólem Kft. és Békés-Drén Kft.) munkatársa, de újdonság, hogy március 30-tól kezdődően lehetőség volt saját közfoglalkoztatottjainkat is bevonni a védekezési munkálatokba.

A stabil szivattyútelepeken és a műhelyben lévő idegen dolgozók a Bólem Kft. alkalmazásában vettek részt a védekezésben.

Mivel a provizóriumok telepítése abban az időben kezdődött, amikor már saját személyi állományunk a szivattyútelepeken teljesített szolgálatot, ezért ezeknél a munkálatoknál szinte teljes egészében a Békés-Drén Kft. által biztosított munkaerő végezte a munkát. Lehetőség szerint olyan munkatársak részvételét kértük, akik egyébként a Védelmi Osztag tagjai, hiszen az évek óta rendszeresen elmaradó osztaggyakorlatok miatt szükségesnek ítéltük meg ezen dolgozók esetében a védekezési munka megismerését, élesben való gyakorlatát.

A provizóriumok bontása már abban az időben történt, amikor részben, vagy teljes egészében saját dolgozóink tudták ezt végezni.

A védekezési időszakban a szivattyútelepen szolgálatot teljesítők összlétszáma 4825 fő volt, a provizóriumok

telepítése, üzemeltetése és bontása során igénybe vett létszámmal együtt ez 5477 főt tesz ki.

A stabil szivattyútelepeken nagyarányú volt a szivattyúk és kiszolgáló berendezések meghibásodása. Ez köszönhető volt annak, hogy a szivattyútelepek – néhány kivételtől eltekintve – 2011. év elején üzemeltek utójára, és az üzempróbák, valamint az üzempróbák során feltárt hibák javítása az elmúlt években pénzügyi okokból rendszerint elmaradtak.

A kiterjedt védekezés során nemcsak saját létszámunk, hanem járműparkunk is kevésnek bizonyult. Szükség volt gépkocsik, különös tekintettel a terepjáró autók bérlésére, hiszen saját járműveinken felül, egyes napokon, 8-10 egyéb autóra volt szükség a szivattyútelepek és a provizóriumok üzemeltetésére, és ebben nem volt benne a külsős létszám gépjárműigénye.

További kihívás volt a provizóriumok szerelése, bontása, melynek elsősorban tehergépjármű és egyéb munkagép (daru) igénye jelentkezett. Mint korábban leírtam, a provizóriumok szerelését szinte teljes egészében a Békés-Drén Kft. végezte, akiken keresztül a meglévő keretszerződés alapján tudtuk biztosítani a szivattyúk és csővezetékeinek szállítását, a munkagépeik (daru, kotró) segítségével pedig a helyszíni szerelést tudtuk zökkenőmentesen végezni. Nagy szerep jutott a gumihevederes szállító járműveknek, amik az üzemanyag- egyéb teher- és személyszállítást végezték azoknál a provizóriumoknál és szivattyútelepeknél, ahol hagyományos járművekkel ezt nem tudtuk volna megoldani (Csurgó, Vámoszug, Félhalom, Folyásér).

A provizóriumok bontásához már jobban be tudtuk vonni saját tehergépkocsijainkat és darujainkat, amelyekkel mind a szétszerelést, mind pedig a szállítást végeztük.

A védekezés során:

- a stabil szivattyútelepek által átemelt víz mennyisége: 143,5 millió m³,
- a szivattyútelepi szivattyúzás becsült dologi költsége: 259,5 MFt,
- a provizóriumok által átemelt víz mennyisége összesen: 10,6 millió m³,
- a provizóriumok becsült üzemeltetési költsége: 121,4 MFt.

/A provizóriumokban benne van az árvízkapui 8+6 szivattyú vízátemelése és annak költsége./

Fentiek alapján megállapítható, hogy a sok változás ellenére az MBSZ védelmi képessége nem csökkent, a védekezés színvonala - a személyi és technikai feltételek hiányának ellenére – az elvárásoknak megfelelően magas volt.

Lúczy Gergely

Vízminőségi kárelhárítás a Malomzug-Décsipusztai-főcsatornán

2013. február 15-én Gaál Roland a Békés Megyei Kormányhivatal Szarvasi Járási Hivatalának vezetője telefonon értesítette igazgatóságunkat, hogy a Malomzug-Décsipusztai főcsatornán pirosas vízelszíneződést és halpusztulást észleltek. A bejelentést a Tiszántúli Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége, részére is megtette telefonon.

A bejelentést követően igazgatóságunk még aznap a TIKTVF Gyulai Kirendeltsége vezetésével helyszíni szemlét tartott, melyen a Szarvasi Szakaszmérnökség, a Szarvasi Járási Hivatal, a helyi Katasztrófavédelem, valamint Vízgazdálkodási Osztályunk képviselői vettek részt.

A helyszíni szemle során megállapítottuk, hogy a szennyezés az Aufwind Schmack Első Biogáz Szolgáltató Kft. területéről érkezett. Ennek előzménye, hogy a Biogáz Szolgáltató Kft. bérelt területére, a környező szántóföldekre biozagyat juttattak ki. Próbalocsolást végeztek, melynek eredményeként csurgalékvíz jutott be egy csatlakozó csatornaszakaszon keresztül a Kondorosvölgyi-csatornába, majd a Cigányér alsó csatornát követően a Malomzug-Décsipusztai főcsatornába. A szennyezés következtében a Malomzug-Décsipusztai-főcsatornán, a Kondorosvölgyi, valamint a Cigányér-alsó-csatornán kritikus vízminőségi helyzet alakult ki (magas fajlagos elektromos vezetőképesség, KOIk, összes lebegőanyag, ammónium-N), melyet TIKTVF akkreditált laboratórium által a helyszínen 2013. február 15-én, majd február 18-án vett vízminták vízvizsgálati eredményei is alátámasztottak. Igazgatóságunk a TIKTVF Gyulai Kirendeltségével, és a Körösi Vízgazdálkodási Társulattal történt egyeztetést követően, a 90/2077. (IV. 26.) Korm. rendelet alapján, 2013. február 19-én 15 órától elrendelte a III. fokú vízminőségvédelmi készültséget, melynek keretében megkezdte a kárelhárítási műveleteket az érintett csatorna szakaszokon.

A feltárt szennyezés lokalizálása és a Szarvas-Békésszentandrási-holtágba történő bejutásának megakadályozása érdekében a KÖVIZIG Szarvasi Szakaszmérnöksége azonnal lezárta a Malomzug-Décsipusztai-főcsatorna 0+170 fkm szelvényében lévő tiltót. 2013. február 20-án felvonultunk a Cigányér-alsó-csatorna 5+600 fkm szelvényéhez 1 db Honda típusú, 40 l/s teljesítményű szivattyúval és 550 fm csővezetékkel, majd február 21-én megkezdtuk a szennyezett víz átszivattyúzását a Barex Kft. használt termásvíz elvezető rendszerébe.

A Kondorosvölgyi-csatornában több olyan vízfolyásgátló akadály is volt (lokális átkötés, mederoldal beszakadás), mely az ott lévő szennyezett víz mozgását, utánfolyását akadályozta a provizórikusan kiépített Honda szivattyúnkhoz. Ennek felszámolására

megrendeltük a Körösi Vízgazdálkodási Társulattól a Kondorosvölgyi-csatorna vízfolyásgátló akadályainak azonnali megszüntetését, mely beavatkozás hatására a csatornában felgyorsult az ott lévő szennyezett víz utánfolyása a provizórikusan kiépített szivattyúnkhoz.

A Barex Kft. a használt termásvíz elvezető rendszerén keresztül február 22-én megkezdte a termásvízzel hígított szennyezett víz átemelését a Hármaskörös folyóba. Igazgatóságunk a Cigányér-alsó-csatorna 0+170 fkm szelvényében lévő szivattyút 2013. március 13-ig a vízutánpótlás függvényében folyamatosan vagy szakaszosan üzemeltette, majd elbontás után beszállította a telephelyre, ahol a szükséges karbantartások is elvégzésre kerültek. Ezzel párhuzamosan február 21-26-ig a Malomzug-Décsipusztai főcsatorna 0+170 és 1+800 fkm szelvényei között 1 db Truxor úszómunkagéppel és a rászertelt 40 l/s teljesítményű szivattyúval a szivattyús levegőztetést végeztünk, melyet folyamatosan (éjjelnappal) üzemeltettünk.

A védekezés egyik legfontosabb célkitűzése a Szarvas-

ez itt a kép címe

Békésszentandrási holtág vízminőségének kiemelt védelme volt, tekintettel arra, hogy téli üzemrend lévén a holtág friss vízzel való ellátása nem volt megoldható. Több műszaki alternatívát átgondolva, végül a Szarvas-Békésszentandrási-holtág végszelvényébe kiépítendő 4 db KÖRÖS 500 szivattyú és kapcsolódó csővezetékei segítségével, a holtágból a Malomzug-Décsipusztai-főcsatornán elkerülhetetlenül bevezetésre kerülő szennyezett vizet a holtág eredeti folyásirányával ellentétesen, a legrövidebb útvonalon (nem a holtág teljes hosszán!) igyekeztünk a Hármaskörösbe bevezetni. Ezzel a mesterséges vízmozgással el tudtuk érni, hogy a holtág vízterének mint egy 93%-a teljes mértékben mentesült a szennyezett vízzel való érintkezéstől.

Megvalósítás részletei 2013. február 28-án a Szarvas-Békésszentandrási holtág végszelvényében (29+222

Folytatás a 14. oldalon →

ez itt a kép címe

fkm) 4 db KÖRÖS 500-as szivattyúból (4*500 l/s szivattyúkapacitású) és kapcsolódó csövezetékeiből álló provizorium kiépítését jelentették, mellyel a víz áttemelését a holtágból a Hármaskörösbe folyamatosan végeztük egészen 2013. március 2-ig. A szivattyúzás hatására érzékelhető vízmozgás alakult ki a Szarvas-Békésszentandrás-holtágban, a Malomzug-Décsipusztai-főcsatorna Szarvas-Békésszentandrás-holtágba való csatlakozásának szelvényénél. Ezért a Malomzug-Décsipusztai-főcsatorna 0+170 fkm-ben lévő tiltót 2013. február 28-án fokozatosan megnyitottuk, hogy a visszatartott vizet bevezethessük a Szarvas-Békésszentandrás-holtágba.

A védekezés ideje alatt folyamatosan ellenőriztük a vízminőségi kárelhárítási beavatkozással érintett Szarvas-Békésszentandrás-holtág, Malomzug-Décsipusztai belvízrendszer, valamint a kapcsolódó Fazekaszugi belvízrendszer jellemző műtárgyainak állapotát, továbbá folyamatosan figyelemmel kísértük a jellemző vízminőségi és vízállási adatokat.

A TIKTVF Gyulai Kirendeltsége közreműködésével a TIKTVF laboratóriuma március 21-én ismételt vízminovitelt hajtott végre, melynek eredményei már kedvező vízminőségi állapotot mutattak. A javuló vízminőségi helyzetre való tekintettel, a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV.26) Korm. rendelet 19.§. értelmében, - 2013. március 22-én 18.00 órától a III. fokozatú vízminőségvédelmi készültséget megszüntettük.

Az előzőekben röviden bemutatott, igen összetett vízminőségi kárelhárítási beavatkozások eredményeként sikerült nemcsak a Malomzug-Décsipusztai-főcsatorna és kapcsolódó csatornái, hanem a Szarvas-Békésszentandrás-holtág vízminőségét is - az egyébként ilyen vonatkozásban nem kedvező belvizes időszak alatt! - lényegében jelentős környezeti károsodás nélkül megőrizni, a fellépett felszíni vízszennyezés hatásait minimalizálni.

Juhász Ágnes

Közfoglalkoztatottak az országos mintaprogramokban

Szeghalmi gyűjtőcsatorna, cserje irtás

2013. február 27-én került megrendezésre a Vízügyi Igazgatóság székházában a Magyar Hidrológiai Társaság szervezésében „A közfoglalkoztatás keretében a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 2012. évben elvégzett

feladatok bemutatása” elnevezésű előadás. A vízrendezési szakágazat, a szakaszmérnökségek, valamint a műszaki biztonsági szolgálat képviselői kifejtették a 2012-es esztendő tapasztalatait. Az előadásokból kiderült, hogy 2012-ben 2240 fő

közfoglalkoztatása történt meg, az átlaglétszám 1404 fő lett. A program során 1,291 milliárd Ft-ot használtunk fel munkabérré és járulékokra, 225,6 milliót közvetlen költségekre és 37,1 milliót szervezési költségekre önerő hozzáadása nélkül. Az igazgatóság fenntartási kereteinek szűkössége miatt a közfoglalkoztatási program nagy segítséget nyújtott a művek fenntartásában, elsősorban a cserjeirtás és gatzakarítás tekintetében. Azonban a magas létszám rendkívüli adminisztratív feladatokat is jelentett az igazgatóság dolgozóinak. Mivel a pályázatban anyagköltséget nem számolhattunk el, így az épület, valamint műtárgy karbantartások nagy része nem valósulhatott meg. Összességében elmondható, hogy a program elérte

Folytatás a 15. oldalon ↪

célját, és az igazgatósági fenntartási feladatok teljes elvégzése nélkül nem lett volna lehetséges.

Az idei évben szintén 1400 fő (átlagléttség) foglalkoztatását tervezi az igazgatóság. A program 2013. március 01-jén indult és 2013. október 31-ig tart. A támogatás teljes mértéke eléri az 1,283 milliárd Ft-ot és emellett 26,32 millió Ft önerőt is biztosít hozzá a Belügyminisztérium.

Az Országos Közfoglalkoztatási Programunk mellett több közfoglalkoztatási

lkoztatási mintaprogram is megvalósításra kerül. 2012. december 01-jén kezdődött a Hosszúfok-Határér-Kölesér főcsatorna vízszállító képességének helyreállítása elnevezésű mintaprogram. A megnyert támogatás felhasználásával a főcsatorna legkritikusabb szakaszának kotrasi munkálatait végezzük majd el. Az előkészítő cserjeirtási feladatokat 30 fő közfoglalkoztatott végzi, akiknek a bére szintén a pályázatban kerül elszámolásra. A program 2013. október 31.-ig tart.

A Belügyminisztérium által kiírt

„Sík-, és dombvidéki tározók megvalósítása” elnevezésű közfoglalkoztatási mintaprogram pályázaton 4 tározónk is támogatást nyert. Ezek az Élővíz-csatorna, Gerlai-holtág, a Gyepes-tározó, a Peresi-holtág és a Kígyósi-tározó. A mintaprogramok megvalósítása során a tározók műtárgyai felújításra kerülnek, tározó kapacitásuk helyreállítása történik meg. Ezek a mintaprogramok 2013. május 01-től indulnak és még az idén befejeződnek.

Dalmadi Zsolt

Mobilgát épül Szentendrén

ez itt a kép címe

„Szentendre 1000 év+” program keretében megvalósuló 1,3 milliárd forint összértékű beruházás az Európai Unió 100%-os támogatással valósul meg. A belvárost védő gátszakasz több mint 2,5 km hosszan újul, meg melynek részét képezi a 333 méter hosszú mobil árvízvédelmi fal.

Az Európa számos nagyvárosában már alkalmazott szerkezetet, a kivitelező

Swietelsky-KÖTI-VIÉP'B Konzorcium 2013. március 7-én mutatta be a szakma és a sajtó megjelent képviselőinek. Igazgatóságunkat az Árvízvédelmi Osztály munkatársai képviselték, de jelen voltak még több VIZIG, valamint az OVF képviselői is. A szerelési bemutatót megelőzően Szentendre város polgármestere, a térség országgyűlési képviselője és a kivitelező konzorcium építésvezetője tartott tájékoztatót a projekt megvalósulásáról,

ez itt a kép címe

valamint a kivitelezés buktatóiról, az ott szerzett tapasztalatokról. Ezt követte a szerelési bemutató, ahol a kamerák és vakuk keresztútjében dr. Dietz Ferenc Szentendre polgármestere demonstrálta, hogy milyen gyorsan és egyszerűen lehet összeszerelni a mobilgátat. A bemutatót a gátat gyártó IBS IAH GmbH képviselőjének előadása, valamint svédasztalos ebéd zárta.

a cikk írójának neve

Magyarországon elsőként Szentendrén épül mobil árvízvédelmi fal. A

Pályázati hírek

2013. első negyedévében pályázataink előrehaladása:

Magyar – Román projektek

2013. február 28-ig befejeződtek a „Fekete-Körös komplex árvízvédelmi célú fejlesztése – FEKETEKOMPLEX - HURO/0802/123” projektben a partvédőmű építések és távjelző vízmércék rekonstrukciós munkálatai. Ennek ellenére a projekt véghatáridejét a Támogatási Szerződésben szereplő 2013. február 28-ról június 30-ra toltuk ki, hogy a projekt utófinanszírozott volta miatt

előállt fizetési problémákat elkerüljük. A PR kiadványok elkészültek.

A „Magyar-román határmenti belvízvédekezési együttműködés fejlesztése - MALOMFOK-ROIT - HURO/0802/098” projektben a szivattyútelep elektrifikálási munkálatai szintén befejeződtek. Itt is Támogatási Szerződés módosítás történt februárban a projekt záró dátumának 2013. június 30-ra való kitolása érdekében a likviditási problémák elkerülésére.

Folytatás a 16. oldalon →

A „Táj- és víztörténetet bemutató, oktató és információs házak a Körös-, Berettyó- és Ér völgyében – TÁJVÍZHÁZ - HURO/0802/120” projektben a kivitelezési munkák a gyulai projekthelyszínen teljes egészében elkészültek, jelenleg a fenntartási és üzemelési tervezet kidolgozása tart. A román oldalon folyó kivitelezési munkák a téli időjárásra való tekintettel elhúzódnak, a tervezetnél lassabban haladnak. A projekt zárása 2013. június 30.

Az „Árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztése a Körös vízgyűjtőjén – KÖRÖSINFRA – HURO/1101/083/1.3.2” projektben megelőlegezési szerződést kötöttünk a projektelemegek finanszírozására. Vállalkozói szerződéskötés történt kiviteli és ajánlati terv készítésére februárban. A projekt tartalmazza román oldalon Somontai gátórház és melléképületének rekonstrukciós munkálatait, új automata mérőállomás beszerzését, a gátórházhoz és annak melléképületéhez tartozó a csatlakozó felület elektromos árammal való ellátásának építési és összeszerelési munkáit, valamint a gátórházhoz vezető út modernizálását. Magyar oldalon a Csíkéri és a Szanazugi gátórház rekonstrukciója, a Sarkad-Sitkai gátórházban a nyílászárók cseréje, valamint az igazgatóság törzsi szobájának rekonstrukciós munkálatai készülnek el a projekt keretein belül. A magyar projekthelyszínekre vonatkozó ajánlati és kiviteli tervek nagy része elkészült, melyek még pontosításra, javításra várnak.

Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések

A „Mályvádi árvízi szükségeltározó fejlesztése - KEOP-2.1.1/2F/09-11-2011-0007” projektben a tájékoztatás és nyilvánosság szakfeladatok ellátása kapcsán kihelyezték a kivitelezés helyszínén a B típusú hirdető táblát, létrehozták az akadálymentesített honlapot, rádióhírként beolvasásra került a projekt rövid ismertetője, s miután a projektnyitó rendezvényt az alapkövetelményhez kötötte igazgatóságunk, beszerzésre kerültek a működő modellhez szükséges villanyszerelési alanyagok. Vállalkozói szerződést kötöttünk régészetre, valamint mérnöki tevékenység elvégzésére, a kivitelezővel várhatóan májusban kötjük meg a szerződést.

A „Kisdelta árvízi szükségeltározó korszerűsítése - KEOP-2.1.1/2F/09-11-2011-0004” projektben az NFÜ KFF jóváhagyta a mérnök és az építés közbeszerzési dokumentációit, ennek eredményeként 2013. április-májusban megjelennek a hirdetmények a Közbeszerzési Értesítőben.

Élőhelyvédelem, és -helyreállítás, élettelen természeti értékek védelme, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése

Az „Élőhely rehabilitáció hallépcső építésével a Bé-

késszentandrási duzzasztónál - KEOP-7.3.1.2/09-2010-0018” projekt első fordulójában vállalt tervezési feladatokat végrehajtottuk. Majd projektzárásként, 2013 januárjában lakossági fórumot tartottunk Békésszentandráson. A második forduló, már építésre irányuló pályázat (azonosító száma: KEOP-3.1.2/2F-09-11-2012-0016) Támogatási Szerződésének aláírására március 13-án került sor, és ezt követően áprilisban megkötöttük az első vállalkozói szerződést is közbeszerzési szakértői tevékenységre. A közbeszerzési eljárások lefolytatása megkezdődött.

A „Békési duzzasztómű hosszirányú átjárhatóságának biztosítása – KEOP-7.3.1.2/09-11-2010-0010” projektben szerződést kötöttünk monitoring tevékenységre és tervezésre, lefolytatott közbeszerzés alapján. A tervezés során elkészül az Előzetes Vizsgálati Dokumentáció (EVD), az RMT, a hallépcső vízjogi létesítési engedélyes és kiviteli tervei, továbbá beszerzésre kerülnek az építéshez szükséges engedélyek. A tervezés során folyamatos egyeztetés valósul meg a monitoring tevékenységgel megbízott halbiológus (HAKI) és a tervező között.

Stratégiai tervezés és projekt előkészítés a 2014-2020. tervezési időszakra

A „Vízgazdálkodási célú távmérő rendszerek fejlesztése – KEOP-7.9.0/12-2013-0046” új projektünket március 20-án nyújtottuk be. A pályázatot március 28.-i dátummal befogadták. Az OVF kijelölése alapján igazgatóságunk pályázik mind a 12 VIZIG területén a fejlesztések megvalósítására. Nyertes pályázat esetén országos jelentőségű projekt kerülhet megvalósításra a KÖVIZIG-nél. Az első forduló pályázatban több tanulmány készítését és Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány készítését tervezzük megvalósítani. A projekt célja a meglévő vízrajzi távmérő észlelőhálózat (felszíni, felszín közeli, felszín alatti és hidrometeorológiai) állapot felmérése, optimalizálása, szükség szerint új állomások kiépítése. Megoldandó a projekt megvalósításához szükséges infrastruktúra (gépek, berendezések) megteremtése, az optimalizált állomáshálózat által szolgáltatott adatok távmérően alapuló forgalmazásának, a meglévő adatbázisok korszerűsítésének szoftveres és hardveres fejlesztése, mérési segédesszközök, mérőeszközök beszerzése és a beruházások előkészítése.

Befejeződött a KEOP-2.2.2 számú „A Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó monitoring rendszerek fejlesztése” című országos projekt

Az Európai Közösség víz politikáját megtestesítő Víz Keretirányelv (VKI) szerint a tagállamokban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alatti vizeket, és fenntarthatóvá kell tenni ezt a jó állapotot. A víztestek állapotának rendszeres értékeléséhez, valamint az állapotváltozás figyelemmel kíséréséhez többszintű monitoring rendszer kialakítása és működtetése szükséges. Ezen cél elérése érdekében az OVF (illetve annak elődje a VKKI) pályázatot nyújtott be a Víz Keretirányelv végrehajtásához kapcsolódó monitoring rendszerek fejlesztésére kiírt KEOP kereteken belül. A pályázat 5 különálló fejezetből állt, melyek mindegyike elnyerte a támogatást és napjainkra a befejezés stádiumába került. A következőkben az 5 alprojekt főbb jellemzőit ismertetem, külön kitérve azok igazgatóságunkat érintő részreire.

1./ Külföldről érkező kis- és közepes folyók vízhozamának és fiziko-kémiai paramétereinek automatikus távmérése

A kivitelezés kezdetének és befejezésének az időpontja: 2009.03.01.- 2011.03.31.

A támogatás összege: 590 630 000,- Ft

A beruházás tartalma:

A projekt segítségével a magyar országhatárt metsző folyók legjelentősebb észlelési pontjain az ország területére beérkező vízmennyiségek és vízminőségek folyamatos mérése oldódott meg. 12 határszelvényben rögzített ultrahangos vízhozam-mérő berendezéssel történik a folyamatos vízhozammérés (igazgatóságunknál ez már korábban megvalósult), illetve ezeken a helyeken automata vízminőségmérő szonda telepítése is megtörtént, a mért értékek a meglévő távmérőrendszerekhez illeszkednek. A mért vízminőségi paraméterek: az oldott oxigén, pH, vezetőképesség és vízhőmérséklet. Igazgatóságunk területén az alábbi 3 db állomás képezte részét a projektnek:

vízfolyás	mérőhely
Fehér-Körös	Gyula
Fekete-Körös	Sarkad-Malomfok
Sebes-Körös	Körösszakál

2./ Műszerkalibrációs labor és vízsebességmérő csatorna kialakítása

A kivitelezés kezdetének és befejezésének az időpontja: 2008. december-2010. augusztus

A támogatás összege: 249 millió Ft

A beruházás tartalma:

A műszerkalibráló állomás a Vízügyi Szolgálat egyik központi elhelyezkedésű telephelyén, a Csepel sziget északi csücskén, a Kvassay-zsilip déli oldalán épült fel. A kialakított kalibráló csatorna 60x2 m felületű, kb. 240 m³ térfogatú. A mérőkocsi a medence peremére szerelt, egyedi sín pályán mozog, hajtásszabályozott motorral fogasléc-páras hajtással, fokozatmentes beállítással, kis gyorsítási és lassítási útigénnel. A mért jel átvitele rádiófrekvenciás, a teljes folyamatot számítógép vezérli. Igazgatóságunk vízsebesség, illetve vízhozammérő műszereit az elmúlt évtől kezdve már az új mérőcsatornában hitelesíti.

3./ Monitoring állomások automatizálása (Felszíni vizek)

A kivitelezés kezdetének és befejezésének az időpontja: 2012. január 30. - 2013. február 28. A támogatás összege: 260.664.385 Ft

A beruházás tartalma:

A beruházás keretein belül Magyarország területén 141 helyszínen, felszíni álló és folyó vizeinken vízállás távmérő állomások kerültek kiépítésre nagyobb részt meglévő állomások felhasználásával, átépítésével, illetve új állomások építésével. Igazgatóságunk területén 2 db új távjelző állomás épült meg (Sebes-Körös Fokihíd és Újiráz), valamint 3 db meglévő távjelző állomás felújítására (Sebes-Körös Körösszakál, Fekete-Körös Ant és Fehér-Körös Gyula) került sor.

4./ Monitoring állomások automatizálása – Felszín közeli vizek

A kivitelezés kezdetének és befejezésének az időpontja: 2009.03.01- 2010.12.31.

A támogatás összege: 162 664 000,- Ft

A beruházás tartalma:

A felszín közeli vizek monitoring állomásainak automatizálása a meglévő talajvízészlelő hálózat fejlesztését célozta. Vízügyi szempontból fontos, hogy a mérési, észlelési folyamat megbízhatósága növekedjen (adathiányok csökkentése), az adatkinyerések időtartama és az adatfeldolgozás ideje, a rendszer fajlagos üzemeltetési, fenntartási költsége csökkenjen, a rendszer a hatékony (ISO 9001:2000 szerinti) ellenőrzést biztosítsa. Emellett fontos a víztestek vízmérlegének naprakészen tartása. A kutak műszerezéséhez a kereskedelemben kapható vízszint érzékelők pontossága 20 m mélység esetén 2

mm, 1-30 perces lekérdezési intervallumot, 24 órás tárolást, 30000 adat elhelyezését tudják biztosítani és kb. 1 m hosszban a talajkút csövében elhelyezhetők.

Az adatgyűjtő és továbbító egységek a kútfejben helyezkednek el. A mérőállomás adatrádiójának tápellátása akkumulátorról történik, kapacitását úgy méretezték, hogy napi 15 perces lekérdezéssel akár egy éves ellátást biztosítson. Az állomások távjelzését a kezelő KÖVIZIG központjában lévő, adatgyűjtő számítógép tudja elvégezni, a meglévő rendszert is üzemeltető ESZTER szoftverrel, amelyhez az illesztést el kellett végezni.

Mindezek megvalósításhoz 352 db talajvízkút kerül bekötésre az országos vízrajzi távmérőhálózatba, melyből igazgatóságunk területén az alábbi állomások találhatóak:

SSZ	MEGNEVEZÉS	TÖRZS-SZÁM	EOVX	EOVY	Feladat	Műszer
1	Békéscsaba-Fürjes	003861	146414	799881	műszercsere	Regisztr.-távadó
2	Szarvas	002778	168516	766062	műszercsere	Távadó
3	Csabaszabadi	002829	139704	796578	műszercsere	Távadó
4	Csárdaszálás	002788	170772	793805	műszercsere	Távadó
5	Csorvás	002810	149426	787766	műszercsere	Távadó
6	Darvas	002775	200360	821850	műszercsere	Regisztr.-távadó
7	Dévaványa	002834	185410	799710	műszercsere	Regisztr.-távadó
8	Hunya	002784	164663	787343	műszercsere	Távadó
9	Füzesgyarmat	002773	203520	807030	műszercsere	Regisztr.-távadó
10	Füzesgyarmat	002774	198260	814250	műszercsere	Regisztr.-távadó
11	Gerla	002819	151200	814300	műszercsere	Regisztr.-távadó
12	Kardos	004602	162495	777361	műszercsere	Regisztr.-távadó
13	Mezőberény	002790	165080	799920	műszercsere	Regisztr.-távadó
14	Szabadkigyós	002818	142420	807200	műszercsere	Regisztr.-távadó
15	Szarvas-Bikazug	002833	166060	763580	műszercsere	Regisztr.-távadó
16	Tarhos-Vizesfás	003859	166020	820070	műszercsere	Regisztr.-távadó
17	Zsadány-Orosipuszta	002800	174720	832460	műszercsere	Távadó

5./ Hidrometeorológiai mérőállomások automatizálása

A kivitelezés kezdetének és befejezésének az időpontja: 2011. dec. 5 - 2012. szept. 30.

A támogatás összege: 328.673.284 Ft

A beruházás tartalma:

A beruházás keretein belül egy 141 állomásból álló Hidrometeorológiai monitoring hálózat kiépítése valósult meg az ország 141 helyszínén. A kötelező konfigurációnak megfelelően mind a száznegyvenegy állomáson van csapadékmérés. Ezt egészíti ki kilencvenhárom állomás esetében - a csapadékmérésen felül - a léghőmérséklet és légnedvesség mérés, ez jelenti az alapkonzfigurációt. Huszonöt állomáson - az alapkonzfiguráción felül - talajhőmérséklet és talajnedvesség mérőeszközzel is bővült a műszerpark. Két kiemelt állomáson szélmérség is megvalósult.

Igazgatóságunk területén a következő 16 db állomás került kivitelezésre: Elek, Gyula-Itceér, Csabacsüd, Mezőberény-Hosszúfok, Békés-Vizesfás, Dióér I., Mezőgyán, Sarkad-Malomfok, Ecsefalva, Darvas, Töviskes, Dévaványa, Peres, Gyoma, Békési duzzasztó.

A Sarkad-Malomfoki állomás

Összeállította az OVF pályázati honlapján szereplő információk felhasználásával:

Kiss Attila

VÍZ VILÁGNAPI RENDEZVÉNYEK

Víz Világnapi faültetés az Élővíz-csatorna mentén.

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör ötlete alapján a Víz Világnapja alkalmából Gyula város belterületén, az Élővíz-csatorna mindkét partján fák kerültek kiültetésre.

Az Élővíz – csatorna partja, mind a gyulai lakosok, mind pedig a városba látogató turisták számára közkedvelt, mint a kikapcsolódás, pihenés, nyári hőségben természetes felüdülés helyszíne, de sajnos a vízparti faál-

lomány, különös tekintettel a koros fűzekre, évről – évre pusztul és ritkul.

A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság és Tiszántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Gyulai Kirendeltsége által közösen működtetett Zöld Pont Irodához is több bejelentés és észrevétel érkezik az Élővíz –csatorna menti faállomány megritkulását és pótlásának szükségességét illetően.

Folytatás a 19. oldalon ↪

A faültetés terve és gondolata így tehát már régóta érlelődött, de a tettek mezejére Pálinkás Lajos nyugalmazott vízügyi főmérnök ötlete alapján lépett a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör.

Hívásukra számos helyi és megyei szervezet (KÖVIZIG, TIKÖFE és NEKI Gyulai Kirendeltségei, a Békés-Drén Kft., ERBO-PLAN Kft., KÖVITE, KVT, KBVGT, Alföldvíz Zrt. és a BM Mérnök Kamara) képviselői érkeztek a faültetésre. Igazgatóságunk munkatársai Juhász András és Dina Gábor - az Élővíz-csatorna természeti értékeit és rekreációs lehetőségeit hangsúlyozandó - csónakban evezve érkeztek a helyszínre, Sós Imre gyulai civil referens felhívására több civil szervezet, helyi lakosok és még az óvodások is csatlakoztak a rendezvényhez.

A rendezvény keretében Gyula város belterületén, az Élővíz-csatorna Halászcsernye és a Kőhíd közötti szakaszán elsőként 40 db szomorúfűzfa kiültetésére került sor.

A rendezvény fővédnökei Bak Sándor, a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Igazgatója és dr. Görgényi Ernő polgármester, szakmai védnöke pedig Szászné dr. Várkonyi Adrienn főkertész voltak.

Bak Sándor igazgató úr a faültetésre érkezetteknek elmondta, hogy az akció üzenet értékű, hiszen fát korántsem csak önmagának ültet az ember, annak generációkon átívelő jelentősége van. Alt Norbert alpolgármester pedig arról szólt, hogy Gyula a madarak, a fák és a virágok városaként él mind helybeliek, mind az turisták

gondolataiban, melynek megerősítéséhez ez a rendezvény is hozzájárul.

Az akcióval Gyula városában az utóbbi évek legnagyobb szabású faültetése valósult meg. Az önkormányzat csemetekertjében nevelt fák az Élővíz-csatorna mentén, a Halászcsernye és az alsó körgáti zsilip közötti szakaszon kerültek kiültetésre. A rendezvény után is folytatódott a faültetés, összesen 180 db fűzfa, tölgy és éger csemete került az igazgatóságunk dolgozói által kiásott ültetőgödrökbe. Ezzel tulajdonképpen létrejött a Bodoki-sétány, hiszen az alsó-körgáti zsilip - a mellette fekvő Bodoki-major közelsége okán – Bodoki-zsilip néven ismert.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani valamennyi közreműködőnek, segítőnek és nem utolsósorban ifj. Szalai Sándor gátörnek, aki a munka oroszlánrészét végezte.

Kőváriné Szabó Erzsébet, Dina Gábor, Juhász András

Víz Világnapi városi rendezvény

Ebben az évben kicsit rendhagyóra sikeredett a március 22-i városi rendezvényünk, ugyanis ezen az egyébként szép tavaszi napon az időjárás nem fogadott kegyeibe bennünket, és a „víz világnapjához méltóan” a víz minden formáját megszemlélhettük az égből hullva, volt hó, havas eső, jeges eső, eső, mindez 2-3 °C társaságában. Szabadtéri programok sokaságával, és különböző felhívásokkal készültünk a napra, többek között makettbemutató, gépbemutatók, ár- és belvízvédelmi bemutatók, búvárbemutató, játékos vízi akadálypálya, a székházunk előtt felállított színpadon vidám műsor várta volna a víz világnapi programunkra ellátogatókat. A korábban közzétett felhívásainkra is nagyon készültek a gyerekek. Az óvodások a „Készítsd el kedvenc vízi állatod képmását” című felhívásra rengeteg gyönyörű alkotást készítettek, és az iskolások is ötletes élőképeket alkottak az „Élőképek a vízi együttműködés jegyében” című felhívásunkra. Hiába igyekeztünk a felhőket elterelgetni, rendezvényünket sajnos nem sikerült megtarta-

Folytatás a 20. oldalon →

nunk, így aztán - talán picit saját magunk vigasztalására is-, végiglátogattuk a város valamennyi óvodáját, és a rendezvényre készített vízcseppes fejdíszeket és lufikat szétosztottuk a gyermekek között, akik nagyon örültek az ajándékoknak, cserébe nekünk adták a felhívásunkra készített kedvenc vízi állatok képmását, melyekből rögtönzött kiállítást készítettünk Ünnepi Igazgatói Értekezletünkre.

Nagyon sajnáltuk azt is, hogy az iskolásoknak szóló felhívásunkra született élőképek, nem mutatkozhattak be a színpadon, így az általunk legjobbnak ítélt alkotás szereplőit, nevezetesen a Dürer Albert Általános Iskola 3.B osztályos tanulóit, akik még verset is írtak élőképekhez, meghívtuk a hamarosan nyíló Tájvízházba, ahol tárlatvezetés keretén belül mutattuk be igazgató-

Ewoldt Elíz Óvoda óvodásai

ságunk legújabb kincsét. Az iskolások beszámolóját a kirándulásról a keretes részben olvashatják.

Folytatás a 21. oldalon →

VÍZI VILÁG

Tó vize, tó vize csupa béka,
Halacsák szeretik, mert szép tiszta.
Ezért olyan fontos a víz az életnek,
Mert ha nincs víz, vége a létednek.

Halak, halak, gyertek,
Gyertek, gyertek, egyétek!
Hínárt, frisset, finomat,
Mert mindjárt itt a virradat.
Békák, békák, egyetek,
Szépre, nagyra nőjete!

TÓ BÉKÁKKAL

A víz táplálja az életet,
Növények állatok, éljete, nőjete!
A szemünknek is öröm látni,
Vigyázzatok a vízre, történjen bármi!

Napsütés, napsütés, tó vizének fénye,
Egy kacsza császkkal, bogarakért mászkál.
Lesben áll egy gólya, figyel a békát,
Ám a béka meglátta, s elugrott némán.

Látogatás a Táj Víz Házban

A Dürer Általános Iskola 3.b osztályos tanulói egy egyedülálló lehetőséget kaptak a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság által, a Víz világnapja alkalmából kiírt pályázat I. helyezéseért. Ellátogathattunk a júniusban nyitó Táj Víz Ház Múzeumba. Rendkívül élvezetes kiállítást láthattunk hozzáértő tárlatvezetéssel a környék „vizes” múltjáról, jelenéről. A kiállítást tátott szájjal járták végig a gyerekek, hiszen – a teljesség igénye nélkül – korabeli híradót, reklámfilmeket, viaszbabokat (amelyek láttán a lélegzetük is elakadt, annyira élethűen álltak a helyükön), törökfürdőt ismerhettünk meg. A környékünk folyóinak élővilága is megmutatta magát. Ezzel a páratlan alkalommal élményszerűvé, kézzel foghatóvá vált a kicsik számára a természet. Hálásan köszönjük ezt a lehetőséget!

A délután folyamán a szervezésben résztvevő kollégákkal egy kis összejövetelt tartottunk nagytermünkben. Szabó János főmérnök úr igyekezett vigasztalni bennünket, hiszen mióta szabadtéri rendezvényt tartunk ezen a napon, mindig gyönyörű idő volt, semmi sem akadályozott bennünket e kora tavaszi ünnepben. Aztán a magunk örömeire előadtuk a víz világnapi rendezvényre szánt műsorunkat Kiss Attila remekbe szabott rigmusaival színesítve, melyről most csak egy fényképet teszünk közzé, hiszen ezt a műsort, vagy annak továbbfejlesztett változatát a jövőben még szeretnénk bemutatni a „nagy-közönség” számára is.

Víz Világnapi Ünnepi Igazgatói Értekezlet

Hagyományainknak megfelelően ismét megrendeztük ünnepi igazgatói értekezletünket. Az ünnepi megemlékezés első programjaként, picit rendhagyó módon, meghívtuk a Béke Sugárúti Óvoda Cica csoportját, Bajóné Aradszki Anett vezetésével, akik nagy-nagy lelkesedéssel készültek a március 22-i városi rendezvényünkre, de sajnos a rossz idő miatt ott nem tudták bemutatni víz

világnapi műsorukat. Így szerettünk volna alkalmat teremteni a számukra, hogy a rengeteg munka gyümölcsét mégis bemutathassák, erre remek helyszín és alkalom volt igazgatói értekezletünk. A gyermekek vidám zenés verses műsorukkal, mindenki arcára mosolyt varázsoltak, Bak Sándor igazgató urat idézve: „minden reggel el kellene hívjuk őket 10 percre, és után történhetne bármi...” A gyermekekből áradó vidámsággal, bájjal feltöltekezve folytatódott ünnepi rendezvényünk, melynek folytatásaként Bak Sándor igazgató úr tartott ünnepi köszöntőt.

Ezt követően Varga Melinda osztályvezető asszony szakmai előadását hallgathattuk meg. Prezentációjának fő gondolatmenetét a 2013-as víz világnapi mottó adta, amely a folyó projektjeink kapcsán mutatta be a vízi együttműködés nemzetközi vonatkozásait igazgatóságunkra vetítve, hiszen a folyó és vízgyűjtője olyan természetes egység, amelynek viselkedése az országhatártól vagy annak változásától teljesen független. Előadásában kifejtette, hogy a „vizes” diplomácia szerepének felértékelődése az urbanizációs folyamat gyorsulásával, az ipari felhasználás mértékének növekedésével és a népességszám emelkedésével egyidejűleg ment végbe. Ebből következett, hogy a nemzetközi közösség első, majd második világháborút követő átalakulása, a földrajzi/ökológiai egységek megtartását figyelmen kívül hagyó rendezések, a mesterségesen kialakított határok és nagyléptékű gazdasági fejlődés szükségessé tette a környezetvédelmi tárgyú szerződések rendszerének létrehozását. Példaként említette a „Magyar Köztársaság Kormánya és Románia Kormánya között a határvizek védelme és fenntartható hasznosítása céljából folytatandó együttműködésről szóló Egyezményt”, melyet 2003. szeptember 15-én Budapesten írták alá, és a 2004. május 17-én lépett hatályba. A Magyar-Román Vízügyi Egyezmény együttműködési formái: a vizek védelme és fenntartható használata, árvíz- és belvízvédekezés, határvizek rendkívüli szennyezésének felelőssége, a vízügyi bizottságok működése és feladatai, köl-

csönös segítségnyújtás, adatok és információk cseréje, kutatás, fejlesztés és koordináció. Előadása zárásaként együttműködési példákat is ismertetett, ilyenek például az igazgatóságunknál futó FEKETEKOMPLEX, a MALOMFOK-ROIT, a TÁJVÍZHÁZ projektek, illetve Békés megyei lakosságának ivóvízellátása az Arad megye területén található Maros hordalékkúp kútjaiból.

Az előadást követően visszaidéztük a 2012-es év legjobb pillanatait egy film segítségével, melyet Szilágyi Ferenc kollégánk készített.

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör a Víz Világnapja alkalmából irodalmi novella pályázatot hirdetett nyugdíjas hajdani és aktív Körös-vidéki vízügyi dolgozók számára. A pályaművekben (novellákban, esetleg rövid anekdotákban) a vízügyi munkákhoz, a vízügyi élethez, volt kollégákhoz kapcsolódó vidám, érdekes eseményeket kellett feleleveníteni, megörökíteni. A pályázatot egy volt vízügyes kollégára való emlékezés jegyében hirdette meg a Baráti Kör. Csór Istvánnak az 1950-1980 években, az aktív munkanapjai közben több novellás kötete jelent meg, melyben maradandó írásos vízügyi történeteket örökített meg.

A pályázat eredményhirdetésére az ünnepi értekezleten került sor. Juhász András a zsűri tagja értékelte a beérkezett pályamunkákat, elmondta, hogy 9 szerző küldte be munkáját, melyek 21 kisebb- nagyobb önálló történetet dolgoztak fel, az értékelésnél figyelembe vették azt, hogy a pályamunkák hogyan dolgozzák fel a vízügyi szakmai múltat és a szervezeti életet. Fontos szempont volt az írásmű hangulata, a történet érdekessége, stílusa és nyelvezete, üzenet az olvasóknak, utókornak, mai korosztálynak. Kiemelte, hogy ezen történetek méltó módon gazdagítják a vízügyi legendáriumot, megőrzik és átadják azokat a történeteket, melyek hozzánk tartoznak örökre.

A zsűri teljes sorrendet nem állított fel, az egyéni értékelések összegzése után, három kiemelkedő színvonalú pályázatot **jutalmazott**, a díjakat Takács Lajos nyugalmazott igazgató úr a Baráti Kör tiszteletbeli elnöke adta át, tehát a nyertes pályázók sorrend nélkül:

Kisháziné Vincze Julianna: Hogy mennyit változott a

világ!, Karók, A titkár... című írásaival

Vasas Ferencné: Vízminőségi morzsák című írásával

Csiffári Nándor: Ami a napi jelentésből kimaradt című írásával

Az összes írásból egy anyagot kiemeltek, melyet különdíj adományozására javasoltak. A kiválasztott novella szerzője jól összefogott gondolatmenetben és stílusban görbe tükröt tart saját magának és a vízügyi szakmának is. Egy korábbi írással, „Látomással” párhuzamba állítva, 18 évet átívelve kerekíti ki a történetet, és ad ironikus alternatívát a Körös-vidék kibontakozására.

Küldönjias írásmű szerzője:

Czakóné Czédli Jolán: Flamand program, avagy „bakutin,” 1995. című írásával

Hagyományainknak megfelelően köszöntöttük azokat a munkatársainkat, akik a munkájukat az elmúlt időszakban kiemelkedően végezték.

A Belügyminisztérium március 22-i víz világnapi rendezvényén, Budapesten, **Pintér Sándor belügyminiszter az Év Vízügyi Dolgozója kitüntetést adományozta Kiss Lajos szakaszmérnökség vezetőnek** Körös-vidék ár- és belvízvédekezésében nyújtott több évtizedes munkájáért, valamint az elmúlt évben a közfoglalkoztatás irányításában végzett, emberpróbáló, kitartó munkájáért.

Kvassay Jenő Emlékérem kitüntetést adományozott

Folytatás a 23. oldalon ↪

Berki András területi felügyelőnek, aki teljes életutat átölelő vízügyi munkájáért, vízkárelhárításban szerzett kiemelkedő tudásáért, helytállásáért, példaértékű munkájáért, kivételes emberi értékeiért részesült ezen kitüntetésben.

Óra emléktárgyat adományozott Hack Ferenc folyamszabályozási ügyintézőnek 60. születésnapja alkalmából.

Víz világnapi ünnepségünkön igazgatóságunk vezetőse díszoklevél átadásával köszöntötte **Szilágyi Károlyné ügyintézőt** 50., **Csiffári Nándor geodétát** 60. születésnapja alkalmából.

A Víz Világnapja alkalmából **Bak Sándor igazgató úr Aranygyűrűt adományozott Kardos Bálint gát- és csatornaőr** részére, aki kiváló szakmai tudásáért, szakmai elkötelezettségéért, és a közfoglalkoztatás lebonyolításában végzett munkájáért részesült ezen kitüntetésben.

Posztomus Igazgatósági Díjat adományozott a tragikus hirtelenséggel elhunyt **Patkás Gábor gát- és csatornaőr** részére, a díjat családja vette át.

A Víz Világnapja alkalmából **Igazgatósági Díjban részesült:**

Csiffári Nándor folyamszabályozási ügyintéző, **Simándi Gyula** gát- és csatornaőr, **Szarvas Mihályné** ügyintéző, **Szilágyi Ferenc** ügyintéző.

A Víz Világnapja alkalmából **Elismerő Oklevélben részesült:**

Borszéki Lászlóné ügyintéző, **Hegedűs András** gát- és

csatornaőr, **Juhász András** környezetvédelmi ügyintéző, **Radics György** ügyintéző, **ifj. Schriffert András** magasépítési ügyintéző.

A Víz Világnapja alkalmából **Főmunkatársi címet kapott:**

Farkas Pál MBSZ részlegvezető, **Szabóné Bíró Márta** gondnoksági ügyintéző.

A Víz Világnapja alkalmából **Tanácsosi címet kapott:** **Kőváriné Szabó Erzsébet** árvízvédelmi ügyintéző, **Szabó János** ügyintéző.

A Víz Világnapja alkalmából **Főtanácsosi címet kapott:**

Dina Gábor vízkészlet-gazdálkodási referens, **Kopcsák András** osztályvezető-helyettes, **Such Pál** rendszergazda, műszaki referens, **Szilágyi Zsolt** közbeszerzési ügyintéző.

Pozsárné Kaczkó Zita

Hetvenfős mezőny gyűlt össze az idei Gyöngyösi Lázár Sakkversenyen Gyulán

Hetvenfős mezőny gyűlt össze az január 5-6-án a 19. alkalommal megrendezett kétnapos versenyen a Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság dísztermében. Az egykori állami díjas vízügyi mérnök, sakkozó és sportági vezető

emlékét méltatta megnyitójában **Bak Sándor** igazgató úr, majd bejelentette a soron következő évi 2014. január második hétfévi – jubiláris 20. programot, meghívását is tolmácsolva.

A verseny díjait a kategóriák legjobbjainak **Bak Sándor**, a névadó fia és **Petró József**, a Békés Megyei Sakkszövetség elnöke adta át. Az „A” csoport 39 indulójából „trónfosztással” végzett az élen a makóiak három kiválósága: 1. **Szalai Kornél** 8 pont, 2. **Balla Tamás** 7 p. 3. **Joó János** 7 p. 7. **Kelly László** 5,5 p. Az ifjúságiak mezőnyében hazai győztes került az élre: **Alb Flavius** – GYSE 6,5 p. A serdülők mezőnyében a gyulai reménység végzett a dobogón: 2. **Gurzó Bence** GYSE 4,5. A különdíjasoknál a legjobb gyulai sakkozó, **Kelly László** és a mezőny legjobb ifjúsági sakkozója, **Tamás Kornél** kapott ajándékot.

Forrás: Gyulai Hírlap

Környezet és Természetvédő Szervezetek Országos Találkozója Gödöllő

2013. március 21-24. között Gödöllőn került megrendezésre a Környezet és Természetvédő Szervezetek 23. Országos Találkozója.

A szervezők és résztvevők számára egyaránt elgondolkodtató és örömteli volt a 23. alkalom, hiszen bő két évtizednyi időt, energiát, pénzt fordítottak arra, hogy egymással találkozzanak, közös célok ügyében egyeztessenek, további munkacélokat fogalmazzanak meg.

Pénteken déltől kezdetét vette az OT főprogramja a plenáris ülésekkel, amelyek ebben az évben napjaink legfontosabb kérdéseire igyekeztek választ találni, a fenntarthatóság és a környezetpolitika jegyében. A plenáris üléseken szó volt többek között a hazai politikai pártok környezetpolitikai jövőképéről, a magyar földszabályozás helyzetéről, a helyi gazdálkodás és az élelmiszer-önrendelkezés esélyeiről. Az előadások témái közt szerepelt még a szintén nagy jelentőséggel bíró energiastratégia kérdése, ezen belül különös jelentőséggel az atomenergia és a megújuló energiák hazai, illetve európai viszonylatban értelmezve.

A terepi programokkal együtt négy napos találkozó programját, aligha lehetne összefoglalni jelen cikk keretein belül, a plenáris ülések témáiból csak néhányat emelek ki ízelítőként:

EU alapok 2014-20: milliárdok mire? A magyar tervek és a fenntarthatóság, átláthatóság, partnerség kérdése.

Környezetpolitika helyzete az álla-

mi intézményrendszerben, a politikai pártok környezetvédelmi jövőképe.

„Zöld új generáció?” – a környezetvédelem szerepe az ifjúsági stratégiákban, a környezeti nevelés szerepe az oktatásban.

A magyar földszabályozás helyzete, helyi gazdálkodás, élelmiszer-önrendelkezés esélyei.

A környezet- illetve természetvédelem és a gazdaság együttműködésének lehetőségei.

A fenti témakörhöz kapcsolódva a szekcióülések egyike, a tömeges méhpusztuláshoz kapcsolódó probléma okokat járta körül, azt elhangzott gondolatok fontosságuk, mindnyájunkat érintő volta miatt mindenképpen szükséges kiemelni. Albert Einstein egyszer azt mondta: Ha a méhek egyszer kihalnának, az emberiség nem lenne képes életben maradni 4 évnél tovább.” Tehát a méhek pusztulása az emberiség végét jelentené. Einstein fekete jövődőlése megvalósulni látszik... Az elmúlt öt évben több milliárd méh tűnt el, melyre nem tudnak egyértelmű magyarázatot adni a szakemberek, illetve a tudósok.

Ha számuk ilyen gyors ütemben csökken, az drasztikus hatással lesz az emberiségre, hisz az élelmiszereink több mint egyharmada, a méhek beporzásától függ. A méhek pusztulásának számos oka van. Ezek nagy része közvetlenül kapcsolatba hozható a nagyüzemi, erősen intenzifikált mezőgazdasági tevékenységgel. Egyes kutatások eredményei alapján a világ házi méh állományának 60%-a pusztult el a fenti okok miatt. A tömeges méhpusztulásokat és annak utóbbi években tapasztalt abnormális mértékű növekedését, a gyártók által új csodaszerként emlegetett csávázószerként alkalmazott neonikotinoid tartalmú rovarölő szerek hatásának tulajdonítja a kutatók jó része. A ro-

varölő szerek a magokból a nektárba és a pollenbe jutva, a beporzó rovarok, köztük a háziméhek pusztulásához vezetnek. A szekció résztvevői fontosnak tartották hangsúlyozni a méhek biomonitoring szerepét, mely szerint az ökológiai katasztrófa már elkezdődött, és igen riasztó jelnek kell tekintenünk a méhpusztulást, továbbá azonnali cselekvésre sarkall az a tény, hogy nincs kielégítő információnk arról, a fenti anyagok a mézzel elfogyasztva milyen hatást gyakorolnak az emberi szervezetre. A fentiek miatt az Országos Találkozó állásfoglalást fogalmazott meg a méhet és beporzókat védelméről. Az állásfoglalás ismeretében felértékelődnek az igazgatósági és nemzeti parki kezelésben lévő, kevésbé háborított hullámtéri és töltésoldali méhlegelő területek.

További állásfoglalások kerültek elfogadásra a klíma és energiapolitika, a környezeti nevelés témakörében az erdei iskolákról, óvodákról, a földbirtok politikáról, a klímaadaptációról, erdeink jövőjéről, a környezeti levegő minőségéről, a vízközjóról és az Északi-sarkvidék védetté nyilvánításáról.

Személyügyi hírek

2013. január – február – március – április hónap

Igazgatóságunknál közalkalmazotti jogviszonyt létesített:

- **Tenkei Sándorné** ügyintéző munkakörben, 2013. január 21-től a Közfoglalkoztatás-elszámolási Osztálynál.
- **Békefalvi Georgina** árvízvédelmi ügyintéző munkakörben, 2013. február 5-től az Árvízvédelmi, Folyamszabályozás és Víztisztasági-kárelhárítási Osztálynál.
- **Balogh Zoltánné** számviteli ügyintéző munkakörben, 2013. március 5-től a Gyulai Szakasztechnológiánál.
- **Szabó Csilla** ügyintéző munkakörben, 2013. március 5-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Makai István** gépészeti ügyintéző és **Mári Katalin** műszaki ügyintéző munkakörben, 2013. március 5-től a Víztisztasági és Társulati Osztálynál.
- **Janurik Katalin** műszaki ügyintéző munkakörben, 2013. március 6-tól a Szarvasi Szakasztechnológián.
- **Bordéné Csonka Ildikó** számviteli ügyintéző munkakörben, 2013. március 6-tól a Gazdasági Osztálynál.
- **Csukás Szilvia** ügyintéző munkakörben, 2013. március 6-tól a Gyulai Szakasztechnológiánál.
- **Varga Andrea Eszter** műszaki ügyintéző munkakörben, 2013. március 6-tól a Víztisztasági Osztálynál.
- **Bátai Gergely** műszaki ügyintéző munkakörben, 2013. március 6-tól a Titkárságnál.
- **Nagy Csaba** műszaki ügyintéző munkakörben, 2013. március 7-től a Gyulai Szakasztechnológián.
- **Nagy Attila** könnyű és nehézgépező munkakörben, 2013. április 4-től a Gyulai Szakasztechnológián.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti jogviszonya nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Portörő Sándor** belvízvédelmi ügyintéző munkakörben, 2013. március 15. napjával a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti jogviszonya megszűnt:

- **Léczeg Imre** szivattyútelepi gépkarbantartó munkakörben, 2013. február 3. napjával a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- **Patkás Gábor** gát és csatornaőr munkakörben, 2013. február 17. napjával a Gyulai Szakasztechnológián.

A január – február – március – áprilisi időszakban

25 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Szászalmi Mariann** szakasztechnológia vezető-helyettes, a Gyulai Szakasztechnológiánál /2013.03.20./

30 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Hideg Róbert** gát- és csatornaőr, a Szeghalmi Szakasztechnológiánál /2013.02.05./

40 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Pásztor István** művezető, a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál /2013.01.04./
- **Frolyó Miklós** gépészeti ügyintéző, a Víztisztasági és Társulati Osztálynál /2013.02.09./

Szakszervezeti hírek

Mozgalmasan indult az év Szakszervezeti fronton is. Jogi változások miatt szükségessé vált nevünk módosítása is.

Így ezentúl, „a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Dolgozók Szakszervezet” elnevezés mellett dolgozunk tovább (KÖR-KÖVIDOSZ).

Kurucz András Sz.B. titkár öt éves mandátuma lejárt, így az árvízvédekezés miatt elhalasztódott április 25.-e helyett május 23.-án került sorra az esedékes titkár választásra. A szavazásra jogosult 192 fő közül 158 fő adta le voksát, ami 82%-os részvételi arányt takar. Végül a tagság 157 szavazattal újra Kurucz Andrásnak adott bizalmat a Szakszervezet vezetésére.

A születési és temetési segély mellett az idén is 1.000.-Ft-os vásárlási utalvánnyal segítettük a május elsejei munka ünnepi megemlékezést. A gyermeknap ünnepség anyagi segítségét is vállaltuk. Áprilisban

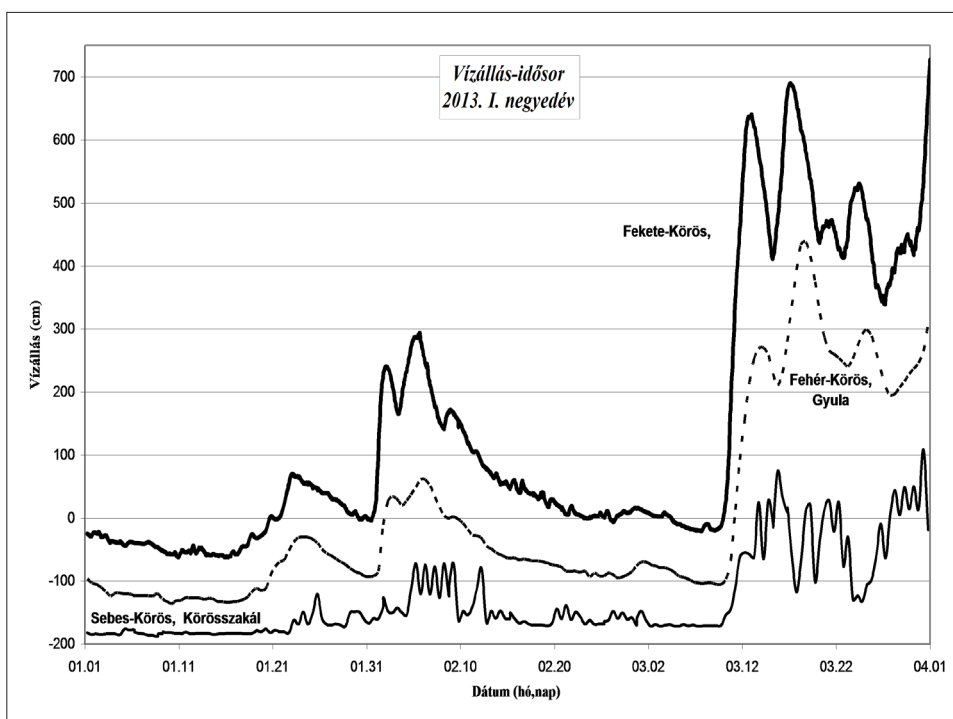
meghirdetésre kerültek az ez évi üdülési lehetőségek. A zászlós hajó továbbra is a balatonfüredi saját üdülő. Emellett Szilvásvárad és Sopron mellett dönthettek tagjaink. Természetesen az elsőrendű feladat továbbra is az érdekképviselet. A KÖVIOSZ-on keresztül részt veszünk ágazatunk „Kollektív Szerződés” megalkotásában. Az ár és belvízvédekezés kapcsán egyértelmű állást foglaltunk a dolgozók előírás szerinti védekezési pénzeinek törvény szerinti kifizetése mellett. Továbbra is kemény tárgyalásokat folytatunk az idejű cafetéria juttatás mértékéről is.

Szervezettségünk az összes létszámot tekintve 76%-os, amin mindenképp javítani szükséges, hiszen csak megfelelő tagi létszámmal a hátunk mögött tudunk komoly érdekvédelmi tevékenységet folytatni.

Kurucz András

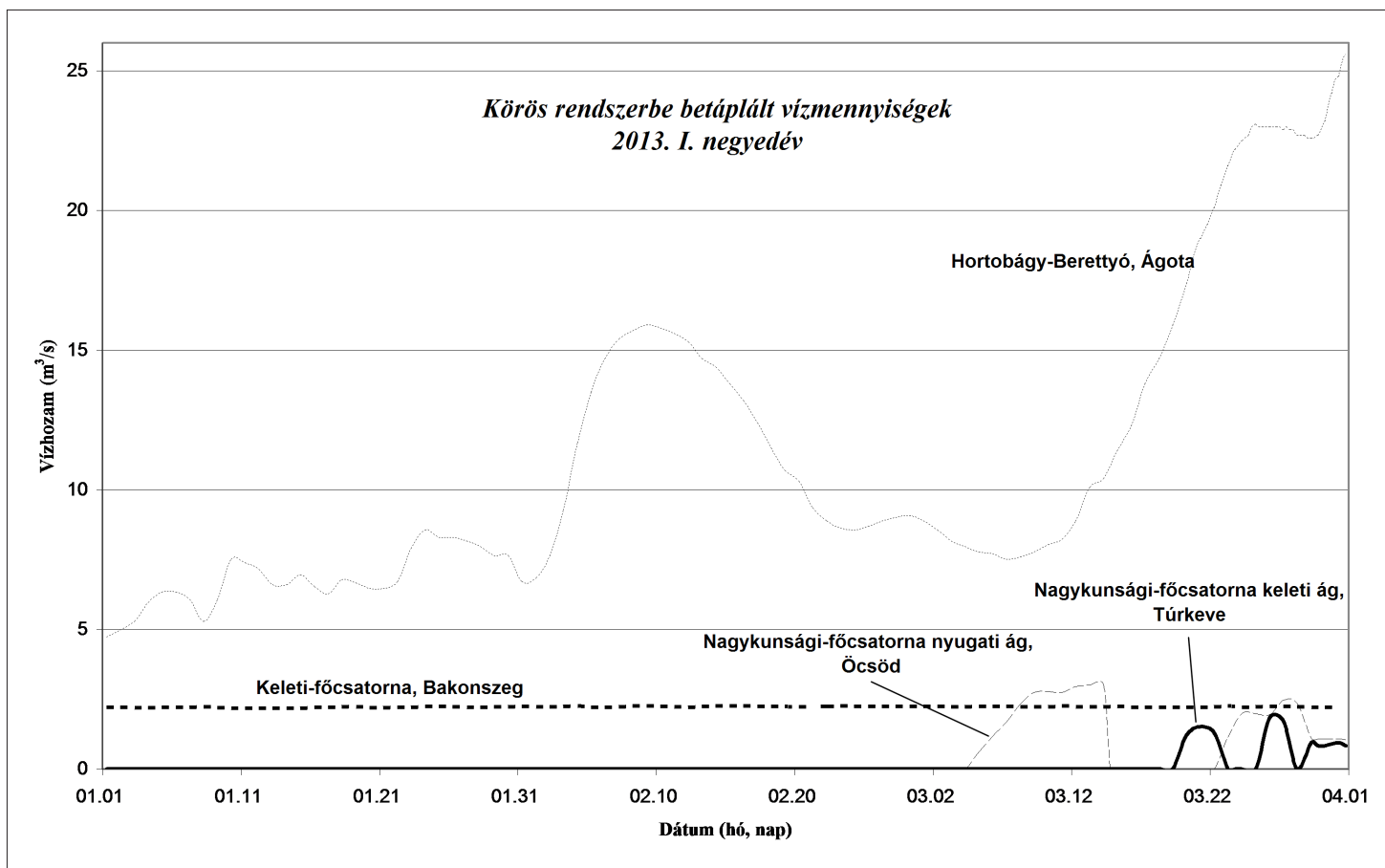
Hidrológia - 2013. I. negyedév

Az év első napjaiban stagnáló vízálásokat lehetett tapasztalni a Körösrendszerben. Kismértékű emelkedések következtek be január végén és február elején. Az azutáni - közel egy hónapos - időtartam a folyamatos apadást mutatta. Az első két hónapban egyedül a Fehér-Körösön a Gyulai duzzasztó üzemelt téli vízszintet tartva.

Március 9-én kezdődően a hóolvadás, valamint a lehullott csapadék együttes hatásaként árhullámok indultak el a hegyvidéki vízgyűjtő területen, több hullámban. Legjelentősebb áradások a Fekete-Körösön vonultak le. A magyarországi szakaszon több folyó esetében kellett

Folytatás a 27. oldalon ↪

árvízvédelmi készütséget elrendelni.

A tartós hideg időjárás következtében rövid idejű jégképződést lehetett megfigyelni a Körösökön január 8 - 15. között. Szakaszosan 3-6 cm vastagságú állójég alakult ki.

A vízkészlet növelése érdekében folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe. Folyamatos betáplálás történt a Keleti-főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, és a Hortobágy-Berettyó főcsatornán, Ágotánál. Március 10-től Ágotánál jelentősen megnövekedett a vízmennyiségeket lehetett regisztrálni a betáplált belvíz miatt.

A Nagykunsági főcsatorna keleti és nyugati ágán csak márciusban volt kismértékű, szakaszos betáplálás.

A betáplálás mértékének alakulását az alábbi grafikon szemlélteti.

Kurilla Lajos

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke

Folyó	Állomás	jan. 31-én:	febr. 28-án:	márc. 31-én:
		Q (m ³ /s)		
Fehér-Körös	Gyula	10,8	12,8	84,6
Fekete-Körös	Sarkad-Malomfok	13,2	17,3	160
Kettős-Körös	Békés	24,2	25,5	205
Sebes-Körös	Körösszakál	8,85	10,8	130
Sebes-Körös	Körösladány	13,7	15,5	131
Berettyó	Szeghalom	6,34	5,34	29,7
Hármas-Körös	Gyoma	49,6	51,4	332
Hármas-Körös	Kunszentmárton	52,5	70,9	352

Hidrometeorológia

Az időjárás és a talajvíz alakulása 2013. január, február, március, április hónapokban

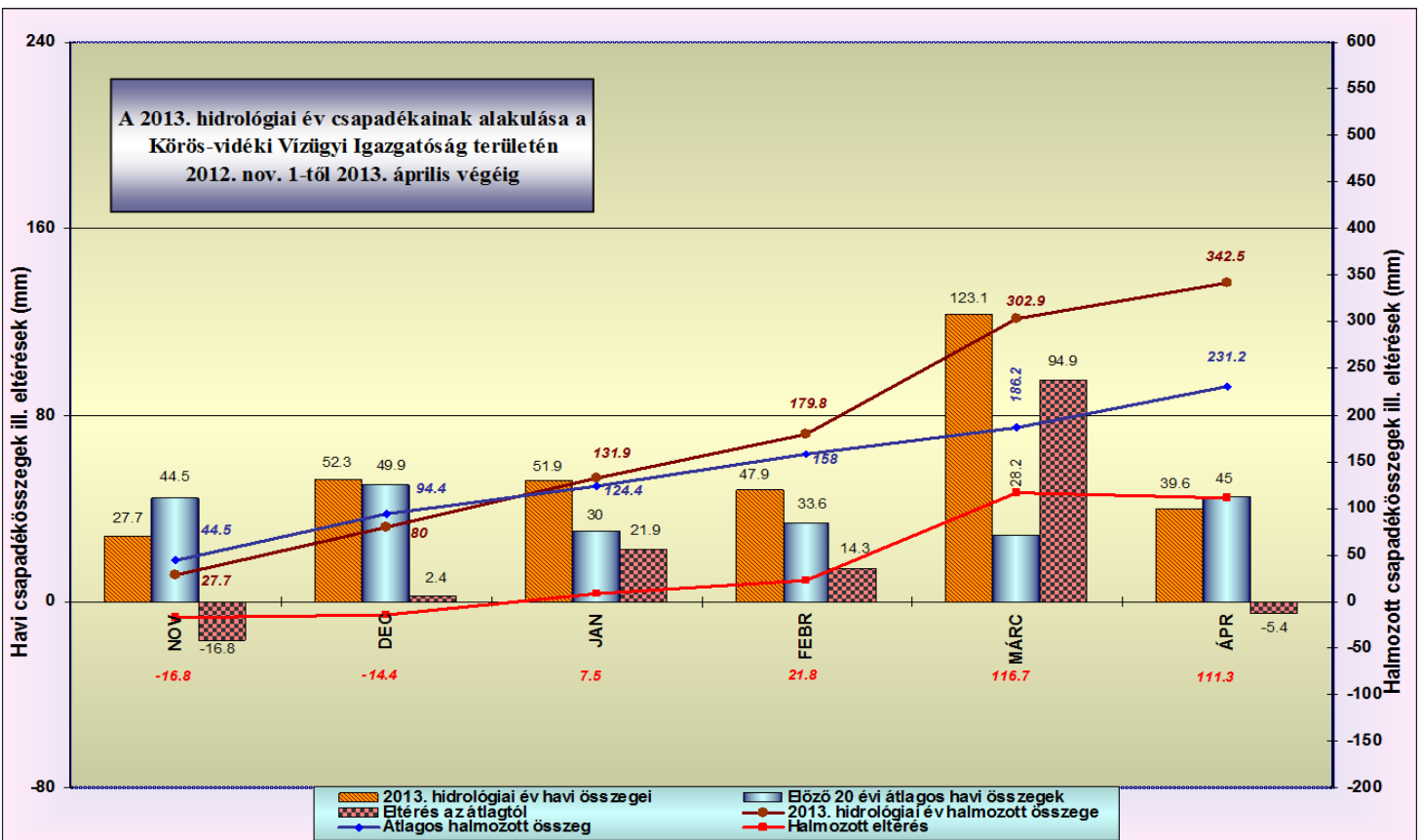
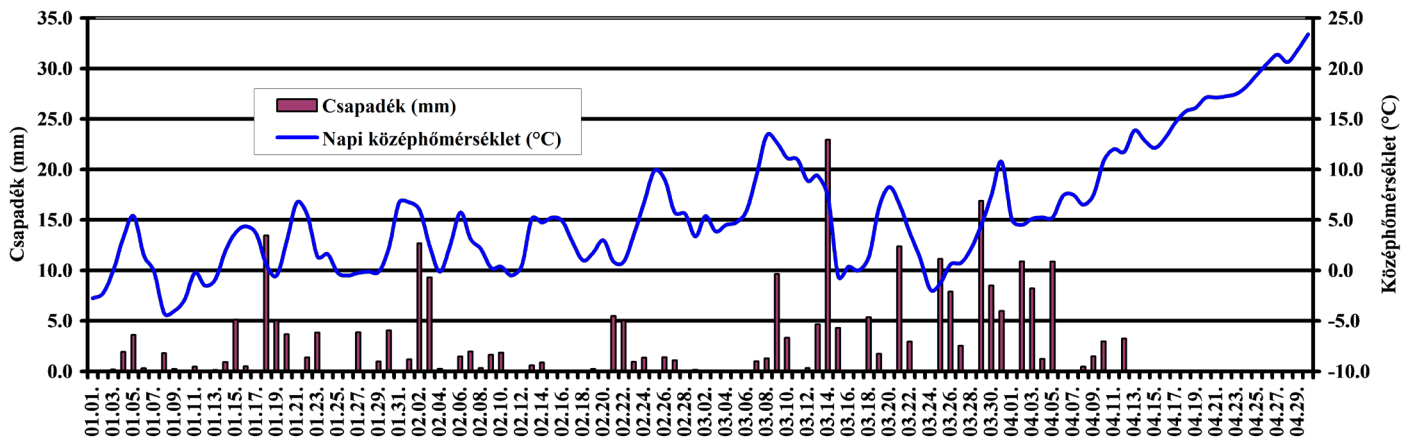
Az év első négy hónapját összességében az átlagosnál magasabb hőmérsékletű, az átlagosnál lényegesen több csapadékot hozó időjárás jellemezte. A középhőmérséklet januárban +1,0 °C volt, ami 1,7 °C-kal magasabb a sokéves átlagnál, februárban +3,6 °C, ami 2,9 °C-kal haladta meg az átlagot, márciusban +5,2 °C, s ez 0,2 °C-kal alacsonyabb az átlagnál, áprilisban +13,4 °C, ami 2,0 °C-kal átlag feletti.

Január elejétől április elejéig néhány napos felmele-

gedési és lehülési ciklusok váltogatták egymást, majd egy erőteljes és hosszú felmelegedés következett április végéig. A leghidegebb január 8-án volt, (Méhkerék, -13,0 °C), erős lehülés következett be március 15-én és 22-24-én is. Mindhárom esetben kb. 10 °C-kal csökkent a napi középhőmérséklet. A legmelegebb április végén volt, kánikulai hőséggel (Méhkerék 30-án 35 °C). Az áprilisi felmelegedési időszakban a napi középhőmérséklet 18 °C-ot emelkedett. Közel 10 °C középhőmérséklet-emelkedési hullám volt február 22-25-én, március 1-6-án és 24-29-én.

Folytatás a 22. oldalon →

**A napi középhőmérséklet és a napi csapadék területi átlaga
a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság területén
2013 január - április**

Talajfagy csak kis vastagságban alakult ki, és csak január első felében, valamint február 10-11-én volt összefüggő. A legnagyobb mélységig hatoló talajfagyot, 10 cm-t január 14-én, Németzug állomáson mérték. A 2013. hidrológiai év első 2 hónapjában a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 14,4 mm csapadékhiány keletkezett. Ezután januárban és februárban

az előző 20 év átlagánál lényegesen több, márciusban pedig az átlagost többszörösen meghaladó mennyiségű csapadék hullott. Az áprilisi csapadékösszeg 5,4 mm-rel elmaradt az átlagostól, de április végéig a hidrológiai év csapadéktöbblete így is 111,3 mm, a naptári évé pedig 125,7 mm.

Czakó András

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével

Kiadó: Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.
 Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
 Szerkesztőbizottság vezetője: Szabó János műszaki igazgatóhelyettes
 Tagjai: Bártai Jánosné, Pozsárné Kaczkó Zita
 5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*,
 Fax: 66/526-407
 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu
 Megjelenik negyedévente elektronikus formában.